

Sávuoti gondolatok

Isten nem csak Ábrahámra, Mózesre vagy prófétáinkra bízott fontos feladatokat. Sávuot, a tóraadás ünnepe arra emlékeztet, hogy a Mindenható az egész zsidóságot méltónak találta arra, hogy az isteni ige őrzője, megtartója és megvalósítója legyen.

A Tóra által vagyunk Isten megszentelt közössége. A Szináj hegyénél legnagyobb magyarázónk, Rási szavai szerint „egy szívvel, egy emberként” készültek őseink e hitbéli kiváltság elfogadására. Amikor a Kinyilatkoztatást egyszeri, de minden időkre érvényes eseménynek tartjuk, akkor kifejezzük azt az alapvető elvünket, hogy a Tóra történeti koroktól és földrajzi határoktól független, egyetemes értékű, örök törvény és zsinórmérték hitbéli és erkölcsi viselkedésünk meghatározására.

Nyilvánvaló, hogy a Kinyilatkoztatás óskora óta leírhatatlan változások mentek végbe a világban.

Nem jámbor naivítás-e akkor, hogy egy emberi szemmel nézve ódon törvényrendszer mellett tesszünk hitet, s valljuk a korszakoktól való függetlenségének érvényességét? A történeti változások, fejlődések tényét már a Talmudkori rabbik is felismerték. Azt a meggyőződésüket, hogy a Tóra érvényessége független az átalakulásoktól, merész költői képbe illesztett tanításban nyilvánítják ki.

Mózes a legenda szerint szeretete volna megismerni rabbi Akibát, aki mintegy 14 évszázaddal később élt. Ezért felkereste tanházát. Ott azonban lesújtó élményben volt része. Nem értette Akiba tanítását. Csak akkor nyugodott meg, mikor a Mester egyik tanítványának arra a kérdésére, hogy a tanított tétel min alapul, így felelt: amit monddok, Mózes Tórájából származik. Szinájról való az is.

Ez a költői kép prózára fordítva annyit jelent, hogy Mózes nem ismerte a kort, azért volt idegen szá-

mára, ahogyan Akiba a törvényt alkalmazta.

Hogyan közelítse meg a ma embere ezt az eszményt? Ziegler Ignác, Karlovy Vary egykori főrabija Isten és az ember viszonyát két kulcsfogalommal határozza meg. Harmónia és káosz. Isten egyetlen, örök, változatlan szellemi létező. Ő a tökéletes harmónia. Az ember sokféle, változó, halandó, anyagi és szellemi létező, akiben érzelmek, célok, vágyak, ösztönök káosza forr. Az ember az isteni harmónia és az emberi káosz feszültségében él. De ez a feszültség enyhíthető, ha az ember, lehetőségével élve, a szeretet, igazság, béke megvalósításával igyekszik megközelíteni az isteni harmóniát.

A hívő ember nem hunyja be szemét az élet problémái előtt. Ellenkezőleg. Ezek mindinkább arra sarkallják, hogy egyre több energiával járja a szent utat, maga is segítse kiemelni embertársát az

embertelenség, a pusztító indulatok káoszából, és segítse őt a szeretet és béke harmóniájára felé.

A Talmud szép és bölcs felismerése, hogy amíg a Tórával élünk, addig az agresszív ösztönök szelídítése hatalmunkban áll, hiszen a Tóra erkölcsi választékoságra, lel-

ki tisztaságra, a bűn elvetésére, szerénységre nevel.

Sávuot, az isteni ige földre szálltának ünnepe erősítsen meg bennünket az Ige meghallgatásában, megértésében és jótettekké váltásában. CHÁG SÁVUOT SZÁMÉ-ÁCH!

A csodáért minden áldott nap meg kell dolgozni

Jom Háácmáut a Duna-parton

Izrael Állam függetlenségének napját ünnepelték meg a cionista ellenállás emlékgülájánál a Duna-parton. Az esemény szervezője a Magyarországi Cionista Szövetség volt, amelynek felkérésére többek között Ilan Mor nagykövet és Feldmájer Péter Mazsihisz-elnök is beszédet mondott.

„Ávinu, Ávinu, sebásámjim... – Mennyei Atyánk, Izrael kőszirtje és megmentője, áldd meg Izrael Államot...” A nyitóima Erecért Vencel György előadásában csendül fel a cionista ellenállás kavicsokból épült kis emlékgülájánál a Duna-parton. Április 26-a van, a zsidó naptár szerint Jom Háácmáut, Izrael Állam függetlenségének napja. Harminc-negyven ember áll a színpad előtt. Bal oldalt a magyar és az izraeli zászló lobog.

Ilan Mor, Izrael budapesti nagykövete a mai nap jelentőségéről beszél, hazája 20. századi újjászületésének 64. évfordulójáról. Csoda volt az, olyan, amilyen egy nép történetében csak egyszer esik meg. Kétezer év száműzetés, üldöztetés, hontalanság után a zsidó népre ráköszöntött a szabadság, amelyben gyűlölet nélkül élhet. De azért, hogy e csoda megmaradjon, dolgozni kell. Hiszen akadnak emberek, csoportok, egész népek, amelyek görbe szemmel néznek Izrael Államra, és ha rajtuk múlna, visszaforgatnák a történelem kerekét.

Meg kell tehát őrizni a csodát, így a nagykövet: az egyedülálló társadalmat és államot, amelyet Izrael felépített. Azért, hogy ez a kis ország számos területen világelső maradjon, ma is keményen kell dolgozni. A nagykövet örül, hogy az ünnepséget a Magyarországi Cionista Szövetség szervezte meg. Hiszen ő is cionista: Izraelben született, és ott akarja leélni az életét, abban az országban, ahol hazára találhat a zsidó nép.

Cionistának lenni ugyanakkor nem egyenlő azzal, hogy az ember elhagyja a diaszpórát. Hanem hogy jó zsidóként ápolja a kapcsolatot Izraelben élő társával. Ilan Mor ezért külön üdvözölte

Feldmájer Péter beszéde

Ünneplő és emlékező gyülekezet!

Évről évre visszajövünk ide, hogy emlékezzünk, ne csak azokra, akiknek nem volt választásuk, és megölték őket, hanem azokra is, akik választottak, és nem hagyták magukat.

Megpróbálták azt tenni, amit mindenkinek meg kellett volna tennie: fegyvert vagy éppen pecsétnyomót ragadtak, hogy küzdjenek, embereket mentsenek meg, hogy megmentsek a becsületünket.

Az elmúlt évben már megemlékeztünk arról, hogy milyen nehéz volt a munkájuk, milyen nehéz volt a harcuk, hiszen egy mindent elnyomó, mindent eltipró fasiszta gépezettel álltak szemben. Arról ritkábban beszélünk, hogy azért is nehéz volt nekik, mert nem értették meg őket, nem értették vagy nem akarták megérteni őket.

Legalább annyira nehéz volt a zsidó vezetéssel, az akkori „hivatalos zsidósággal” elfogadtatni azt, amit tenni akartak, mint amilyen nehéz volt harcolniuk az ellenséggel. Hiába mondták el már 42/43-ban, mit jelent a „végső megoldás”, hogy mit kellene tenni ellene, senki nem hitt nekik, s bármily hihetetlen, még 44. március 19. után is visszafogták őket, és inkább őket hibáztatták, mondván, ha valamit tesznek, akkor majd nagy baj éri a zsidókat.

a fiatalokat: „Számíthattok Izrael Államra, ahogyan Izrael Állam is számít rátok.” Hozzátette: nem szabad félni a cionizmus szótól. Bátran kell használni – nem cinikusan, nem is idézőjelben, hanem abban a nemes értelemben, ahogyan azt Herzl Tivadar megálmodta. A nagykövet meghívással zárta beszédét: „Jövőre Jeruzsálemben” – búcsúzott a hallgatóságtól.

Ezután Feldmájer Péter, a Mazsihisz elnöke szólt.

A beszédek között üdítően hatottak a 18–22 év közötti fiatalokat tömörítő zsidó közösségi színház, a Teátron Stúdió produkciói. Ilan Mor szónoklata után egy héber dalt adtak elő, Feldmájer szavait pedig színpadi jelenet követte: Efrájim Kishon *A pusztában* című novellájának dramatizált változata. A két lány és a fiú a kivonulás vándorló népét testesítette meg; Kishon humorával mutatták be az

elégedetlenkedő átlagembert a sorsdöntő megújulás, a néppé válás és a hazára találás küszöbén. A Jóteremtő ajándékát, a fűrjhúst és a manná-t lefitymálják, helyettük az egyiptomi cserkészkolbászt, lecsót és oldalast sírják vissza.

Utánuk Szécsi József vallásfilozófus, az ORZSE tanára, a Keresztény–Zsidó Társaság elnöke lépett a színpadra. A második Szentély pusztulásáról beszélt, a szétszóratásról, majd a zsidó hazá megálmodójáról, akinek születési helyén, Budapesten ma múzeum áll, és akinek teste Jeruzsálemben, a világ fővárosában nyugszik. Szécsi arról szólt, hogy az ember örömmre, boldogságra lett teremtve, és ennek igazságát a hamis eszmék gyártói nem tehetik semmissé. A zsidó népi rengeteget szenvedett a bántalmazásoktól, deportálásoktól, kétezer év téves és emberellenes teológiai eszméitől. Ezért sorsdöntőnek Szécsi József szerint a vallásközi kapcsolatok az egyén és a társadalom életében egyaránt. „Haza nélkül otthontalanok vagyunk” – mondta a szónok. Nem szabad megengedni, hogy a zsidóságot bárhol támadás érje vallása vagy származása miatt. Ezért emelkedik ki fényesen a történelmi dátumok közül az 1948-as születésnap, a szabadság és a függetlenség ünnepe. Szécsi a pénteki imából mondta el: „Terjeszd fölénk a te békéd sátorát.” Majd a Hege-dús a háztetőn híres Szombat esti imájának elnevelésével zárta beszédét: „Óvd meg, Uram, őket a rossztól, / ne hozz rájuk szegyezt és bajt. / Nevük legyen fényes az Ígélet földjén majd. / Legyetek az ősközhöz méltók, / rátok az Ég áldása száll. / Mentse meg az Úr, ki kísértések útján jár.”

Nathan Alterman izraeli költő *Az ezüsttálca* című versével ismét a három fiatal következett, majd *Kardi Judit*, a Magyarországi Cionista Szövetség elnöke, az esemény szervezője felolvasta *Benjamin Netanjahu* üdvözlését. Izrael Állam miniszterelnöke a diaszpóra közösségét köszöntötte. E nap alkalmat ad végiggondolni,

(Folytatás a 3. oldalon)

Kérjük, hogy adója 1%-ával támogassa a magyarországi zsidóságot. Technikai számunk: 0358

Körzeti kitekintő

Szeged

A Szegedi Egyetemi Tavasz Fesztivál keretében *B. Nagy Balázs* fotográfus a holokauszt emlékére állította ki auschwitz-birkenai felvételeit. A korábban már amatőr filmen a szegedi közönségnek bemutatott képek farönk mintázatú keretükben, kizárólag az építmények, szögesdrótkerítések, technikai eszközök s az élő virágos mezők ábrázolásával őszintén megérintik a szemlélőt. A megnyitón a közel másfél száz fős közönség *Fekete Gizi* és *Király Levente* színművészek, *Pesti Ágota* csellóművész megható és mély érzelmeket ébresztő műsora után *Lednitsky András* hitközségi elnöknek a korabeli történekekről szóló előadását és *Szabó András* festőművész szakmai méltatását hallgathatta meg. Mindketten felhívták a figyelmet a gyűlölet ismételt megnyilvánulásaira, figyelmeztettek arra, hogy csak társadalmi összefogással, hatékony jogi szabályozással, egységgel lehet fellépni az antiszemitizmussal, a rasszizmussal szemben. Hangsúlyozták a milliók életébe kerülő holokauszt, a genocidium egyedülálló jellegét, s közös fellépést sürdtek, hogy ez soha többé ne ismétlődhessen meg. Auschwitz-Birkenau képi bemutatása kiáltás a gyűlölet ellen.

A hitközség legutóbbi elöljáróság-választásakor ismét létrehozta a Chevrá Kadisát *Jakity Attila* elnökletével. Fő feladatuknak a zsidótemető eredeti állapotába való visszaállítását, üzemeltetését tartják. Az 1831-ben létrehozott – de második helyszínű – létesítmény helytörténeti, építészeti, művészeti értékeket közvetít. Kövei bizonyítékok, békére és élhető, vallásos, boldog életre utalók. A jövőnek is biztatást adnak. A kivágott, elagott fákat szegényeknek adtuk oda, adományokból gépeket vettünk, amelyekkel a 60 ezer négyzetméteres terület helyreállítása közel egyharmadánál tart. Reméljük, az újjáalakuló Szent Egylet, *Jakity Attila* elnök, *Tepper Ádám* hitközségi alelnök és társaik, a közösség temetői munkásai közreműködésével az egyébként is nyitott és látogatható sírkert még több értéke válik hozzáférhetővé a leszámítottak és a kutatók számára.

Ötödik alkalommal (kétéves időközökkel) rendezték meg az Új Zsinagógában a Szegedi Nemzeti Orgonista Találkozót, amelynek szervezője mindig az SZTE Zeneművészeti Kar és a hitközség, részt-

vevői középiskolai, főiskolai, egyetemi hallgatók. A rendezvény díszelnöke *Mária Fontebasso Santorio* orgonaművész, (Udine), elnöke *Kerek Ferenc* zongoraművész, egyetemi tanár, dékán volt.

A találkozón 17 szakközépiskolai tanuló, 11 egyetemi hallgató vett részt és mutatta be Bach, Liszt, Vidor, Saint-Saëns, Mozart, Mendelssohn, Franck és mások műveit.

A versenyt *Maczelka Noémi* főiskolai tanár, az Alapítvány a Szegedi Zsinagógáért ügyvezetője nyitotta meg, a zárórendezvényen a díjakat *Kerek Ferenc* dékán és *Lednitsky András* hitközségi elnök adta át. A koordinátori és a szervezői feladatokat ötödik alkalommal is *Csanádi László* főiskolai tanár, a szegedi zsinagóga orgonistája vállalta. A teljes program nyilvános volt a helyi közönség számára.

A résztvevők arany, ezüst és bronz oklevélben, illetve díjakban részesültek. A legnagyobb sikert *Nagy Gerda*, az SZTE Zeneművészeti Karának I. MA évfolyamos hallgatója aratta, akinek felkészítője *Csanádi László* főiskolai tanár, zsinagógánk orgonistája. A hitközség felajánlotta a szakközépiskolai, főiskolai és egyetemi hallgatók, valamint tanáraik számára, hogy előzetes bejelentés alapján szívesen biztosítja számukra a lehetőséget, hogy vasárnapi koncertet adjanak a nyári szabadtéri játékok időszakában. Az orgonistatalálkozó ismét igazolta, hogy hasznos volt a Zeneművészeti Kar és a hitközség tíz éve kötött megállapodása Szeged zenei kultúrájának megismertetése és a fiatal tehetségek bemutatkozása céljából.

A holokausztmegemlékezések keretében a zsinagógába látogatott a Demokratikus Koalíció Szegedi Szervezete, és *Orosz Gábor* elnök vezetésével a Mártíremlékszoba falánál elhelyezte a kegyelet követit a közel 2400 áldozat táblájánál.

L. A.

Pécs

A hitközség Fürdő utcai imaházában megemlékezést tartottak *Jom Hásóá*, a vérszörnyű emléknapi alkalmából. *Schönberger András* főrabbi felidézte az elhurcoltak és az életüket vesztettek emlékét. Napjainkban még inkább kötelességünk emlékezni a mártírookra, erősíteni a tisztességes emberekben az együttérzést, felemelni szavunkat mindazok ellen, akik a múlt szörnyűségeit tagadják. Összefo-

gásra van szükség, hogy senkit se eldözhessenek vallási hovatartozása miatt. A Könyvek Könyvéből mint minden évben, most is egymást váltva olvasták fel a mártírok neveit.

Sok középiskolai és egyetemista fiatal fogadta el a bonyhádi és a pécsi Magyar–Izraeli Baráti Társaság meghívását a pécsi Nagy Lajos Gimnázium dísztermébe, hogy részt vegyen a „Különóra Izrael Állam nagykövetségével” című rendezvényen, melynek védnöke Pécs önkormányzata volt. *Páva Zsolt* polgármester üdvözlő szavait követően *Vörös István*, a Leőwey Klára Gimnázium tanára adott áttekintést a helyi zsidók múltbéli életkörülményeiről, szerepükről a város gazdasági és kulturális életének fejlődésében, hitéletük alakulásáról, majd későbbi üldöztetésükről s deportálásukról. *Ilan Mor* nagykövet többek között arra hívta fel a figyelmet, hogy a békét akaró Izrael, noha számtalan ellenség veszi körül, milyen nagyszerű eredményeket ért el társadalmi életének minden területén. Biztatta a magyar fiatalokat, hogy baráti kapcsolatokat megteremtésével igyekezzenek maguk is személyesen megismerni országát és az ottani ifjúság életét.

Ilan Mor a PTE Orvostudományi Karának aulájában megnyitotta a Save a Child's Heart című fotókiállítást, mely azt mutatja be, hogyan kapta ajándékba életét több mint 2400 gyermek izraeli orvosoktól, ápolóktól.

M. E.

Dél-Pest

Fontos mérföldkőhöz érkezett a BZSH dél-pesti körzete: idén áprilisban ünnepeltük az újraindult hitközség imatermének 10 éves jubileumát. A rendezvényen részt vett *Streit Sándor* és *Zoltai Gusztáv*, a BZSH elnöke és ügyvezető igazgatója.

A műsort *Lengyel Dávid*, a körzet egyik legfiatalabb tagja vezette. Először *Kerényi András* elnök fogalmazta meg gondolatait. Kihangsúlyozta, hogy mindig hálásak leszünk azoknak, akik a nagy múltú hitközséget fáradhatatlanul munkálkodva újraélesztették.

Megemlékezett azokról az alapító tagokról, akik már nincsenek közöttünk. *Kövesi György* örökös elnök a kezdetekről beszélt, és azt kívánta, hogy ez a közösség sokáig éljen. *Szerdóc Ervin* elmondta, hogy mindig szívesen emlékezik azokra az évekre, amikor itt vallási vezető lehetett, és hálás szívvel gondol vissza Réti Ernő bácsira, aki sokat segített a hitélet kialakításában. Beszédét énekekkel zárta.

A körzet múltját *Streit Sándor* ismertette. Elmondta, hogy *Kövesi Györgyöt* és *Kerényi András* t, az első és a mostani elnököket is régóta ismeri személyesen, figyelemmel kísérte munkájukat, de kiemelte, hogy a közösség nem lenne seholy tagok részvétele nélkül.

A következő szereplő *Fináli Gábor* volt, a jelenlegi vallási vezető. Először dallal, egy zsolttárral köszöntötte a jelenlévőket, majd elmondta, hogy van egy dolog, ami csak erre a körzetre jellemző az általa ismert nem kevés közösség közül, ez pedig az a barátságos, befogadó, nyílt légkör, amely itt uralkodik.

Ezután *Kerényi András* elmondta a kile életére jellemző eseményeket, jelenségeket, és elmesélte, hogyan zajlik a vallási élet a körzetben.

Elmondta, hogy bár az önkormányzatok meghívót kaptak az ünnepekre, sajnos egyéb elfoglaltságuk miatt nem tudtak eljönni, de *Németh Szilárd* csepeli polgármester levélben köszöntötte az esemény résztvevőit. Az eddig

SZÉDEREK (2.)

Székesfehérvár

Az első este közel ötvenen gyűltek össze a városból és környékéről. Az ünnepek előzményeként a hitközség peszáchai témájú rajzpályázatot hirdetett gyerekeknek, amelyre az aprónép keze munkájaként húsnál is több alkotás érkezett.

A rendhagyó széder *Jávor Mátyás* elnök köszöntője után *Neubart István* alelnök előimádkozása mellett a szombat fogadásával kezdődött. Majd *Jávor Sándor* vezette a Haggada felolvasását, művészi képek bemutatásával egybekötve. A vacsorát önkéntes adományozók segítségével a közösség vezetése idén is ingyen biztosította a meghívottaknak. A szépszámú gyereksereg nagy izgalommal kereste az afikómant. Végül nemcsak annak megtalálóját, de a rajzverseny minden résztvevője is jutalomban részesült.

A szertartás befejeztével a vendégek még beszélgettek egy keveset, majd mindenki ismét lélekben gazdagodva tért haza.

Debrecen

Egy kedves hittestvérünk már évek óta gondoskodik a nyolc (de inkább több) napra elegendő lisztről, mely fontos a pászkasütéshez és a peszáchai főzéshez. A rituálé elengedhetetlen részeként hitközségünk chomec ételeit, alapanyagait, de tagjaink chomecát is sikerült nem túl rövid alku után eladni, hála *Aser Ehrenfeld* rabbi ügyes „érvelésének”.

A már említett ajándéklistából – szintén rabbin irányításával és aktív részvételével – finom macesz készült. A modern technológiával előállított „micve maca” ízében és formájában is kiváló lett.

A DZSH elnökének és előjáróságának indítványára az egész kile hivatalos volt mindkét széderestére. Az első a kultúrteremben tartottuk. A kedvezőtlen időjárás ellenére is nagy számban jelentek meg hittestvéreink. Külön örömmünkre szolgált, hogy láthattunk új arcokat is.

A rabbi magyarázatában az eddigi évekhöz képest is tudott újdonságokkal szolgálni a Haggadát illetően. Családiás légkörben és hangulatban zajlott őseink egyiptomi rabságból történő szabadulásának elmesélése.

Aser Ehrenfeld hangsúlyozta, hogy nagyon fontos a lelki és a fizikai szabadság együttes megjelenése. A Haggada története bizony a mai kor emberének is tanulságot szolgál.

Az afikómant egy ügyes kezű 11 éves ifjú úr dugta el észrevétlenül, majd a résztvevők nagy meglepetésére elővarázsolta, és egy számára fontos ajándék ígérete után átadta.

csak szóbeli felajánlást most írásban is megerősítette: a csepeli önkormányzat egy építési telket adományoz zsinagógaépítés céljából a dél-pesti körzetnek.

Az ünnepeket egy szavaltat elhangzása után *Fináli Gábor* vezetésével az Ádon olám eléneklésével zártuk.

K.

Debreceni összefoglaló

Zájin ádárkor hitközségünk tagjai minden évben meglátogatják a híres nagykálói rabbi, *Eizik Taub* sírját, ahol közbenjárását kérjük a Mindenhatónál, hogy imáink meghallgatásra találjanak.

Ezen az estén a DZSH dísztermében *Horovitz Tamás* elnök meghívására sokan emlékeztek meg erről a napról a hagyományos halvacsorán. *Aser Ehrenfeld* rabbi egyebek mellett arról beszélt, mit is jelent a ma emberének ádár hó 7-e, és méltatta *Eizik Taub* életútját, munkásságát. Kiemelte, hogy a szegény sorsú, árva gyermekként felcseperedő fiatalember szorgalmával, kitartásával olyan bölcs férfivá érett, akihez messze földről is elzarándokoltak zsidók és nem zsidók egyaránt, hogy tanácsait meghallgathassák, azokból erőt merítsenek. Az est a rabbi minden zsidó közösségben jól ismert, Szól a kakas már kezdetű dalának elhangzásával zárult.

Kétnapos látogatást tett városunkban és környékén *Ilan Mor*, Izrael magyarországi nagykövete. Természetesen egyik állomása volt a hitközség, melynek felkeresése már egy korábbi ígérete miatt is aktuálissá vált.

A DZSH székházában fogadta őt az előjáróság és a meghívott vendégek. *Horovitz Tamás* elnök rövid ismeretetőt tartott a helyi zsidóság múltbéli és jelenlegi életéről, mindennapjairól. A nagykövet örömet fejezte ki, hogy sikerült végre a vidék legnagyobb hitközségébe eljutnia. Kifejezésre juttatta, hogy hozzájuk „hajajött”.

Keresztmetszetet adott a nagykövetség munkájáról, és elmondta, hogy „széles spektrumú” kapcsolatot tart egyházi és világi vezetőkkel, politikai képviselőkkel, hiszen a cél országa sokrétű kapcsolatainak ápolása, elmélyítése, illetve újak létrehozása.

A szívélyes baráti beszélgetés során kérdések merültek fel, melyekre a nagykövet „diplomata” módra vála-

szolt. A kellemes diskurzust kóser konyhánk ínycsüteményei tették még emlékezetesebbé. *Ilan Mor* búcsúszóval megígérte, szívesen keresi fel hitközségünket más alkalommal is.

Mi is úgy éreztük, mintha egy darabka Izrael került volna „határok nélkül” a DZSH székházának kultúrtermébe.

Lehitráot odpam böDebrecen!

Debrecenben évek óta hagyomány, hogy az itt tanuló izraeli egyetemisták méltó és igen meghatározó módon emlékeznek a holokauszt áldozataira. Így történt ez idén is.

Az egyetemistákkal, holokauszt-túlélőkkel, leszármazottakkal, *Aser Ehrenfeld* rabbiával, hitközségi vezetőikkel, illetve a Debreceni Egylet vezetőivel több százan gondoltunk kegyelettel elpusztított zsidó testvéreinkre, gyerekekre, nőkre, öregekre, erejük teljében lévő emberekre, akik megkínözva, halálra dolgoztatva kerültek gázkamrákba.

A hatmillió áldozatot szimbolizáló hat fákyát orvostanhallgatók lobbantották lángra, első évfolyamostól a hatodévesig. Áldozataink mellett a fény azokért is bevilágította a hatalmas termet, akik a vérszörnyű legstőtebb idején életük kockáztatásával zsidókat mentettek. Ők azok, akik nemcsak mondták, hanem cselekedetükkel bizonyították: aki egy lelket megment, az egész világot menti meg.

Egy helybeli túlélő, *Somogyi László* mondta el a kádist, és elhangzott a *Kél málé ráchámim* is.

Az emlékezetes előadás során levett dokumentumfilmben túlélők gondoltak vissza az átélte szörnyűségekre. Elmondták, hogy számukra minden nap *Jom Hásóá*!

Az egyetemisták dallal, prózával, verssel idézték fel a múltat. Mindannyiunk és a világ számára az üzenet: Mindig emlékezz, és soha ne felejtés!

A megható ünnepség a közösen elénekelt *Hatikva-Himnusszal* fejeződött be.

Április 22-én a hitközség tagjai és a hitközséghez közel állók csatlakoztak az izraeli diákok által minden évben megrendezett „életmenethez”, melynek során az egykori gettó helyszínét bejárva emlékeztek a soá ártatlan áldozataira.

20 éves a Benjámín Óvoda!

2012. 06. 01-jén egész napos gyermekprogrammal várunk sok szeretettel MINDENKIT: kicsiket és nagyokat, jelenlegi és régi óvodásainkat a 20 éves Benjámín Óvodában!

Programok:

8.00 reggeli

9.00 nagycsoportosok búcsúztatása

10.00 Levente Péter és Gryllus Vilmos műsora gyermekeknek

Felnőtteknek teaház: frissítők és sütemények

11.30 köszöntők

12.15 ebéd

Egész napos program:

Pónilovaglás

Ugrálóvárak

„Öreg” ovisek találkozója

13.00–16.00 között további gyermekprogramok:

Hóra táncház

Ricsi bohóc és barátai:

Ricsi bohóc játékos műsora 13.30–14.10

arcfestés, bűvészkola, lufiszobrászat, kézműveskedés

Maccabi sport poharazás

Finomságokról a Carmel Kóser Laky Konyha és a Semes Kóser

Pékség gondoskodik.

Belépőjegyek megvásárolhatók 2012. május 14-től május 30-ig a Benjámín Óvodában (1142 Bp., Ungvár u. 12.) hétköznap 8.00-tól 17.00-ig, pénteken 12.00-ig!

Belépőjegy a fenti programok mindegyikére:

felnőtteknek: 2000 Ft/fő

gyerekeknek: 1000 Ft/gyermek

Kérjük férfi vendégeinket, hogy kipárol gondoskodjanak!

Az esemény fővédnöke *Zoltai Gusztáv*, a Budapesti Zsidó Hitközség ügyvezető igazgatója.

Zoltai Gusztáv: Az antiszemita hangok egyre kevésbé elszigeteltek

Lenti – A zsidóságnak nincs oka félni a mai Magyarországon, hiszen a lakosság többsége elítéli az antiszemita megnyilvánulásokat – szögezte le a Baráth Zsolt jobbikos képviselő révén a parlamentben újra napirendre került tisztaeszlári vérvád kapcsán a Mazsihisz ügyvezető igazgatója.

Zoltai Gusztáv a Lentiben felújított izraelita temető átadása kapcsán nyilatkozott lapunknak. Ennek során elmondta: Magyarországon közel 100–150 ezer zsidó vallású és származású, azaz olyan személy él, aki zsidó anyától született, s körülbelül ugyanennyi azok száma, akik az 1935-ös nürnbergi törvények alapján szintén zsidónak számítanak. A népszámlálási adatok valószínűleg ezt a számot nem támasztják alá, hiszen a holokauszt túlélők, vagyis az 1945. május 9. előtt születettek tartózkodnak származásuk felváltásától, többségük felekezet nélkülinek vallja magát. A Mazsihisz ügyvezető igazgatója szerint az ő számuk közel tízezerre tehető.

Hasonlóképpen viselkednek az ő közvetlen leszármazottai – folytatta Zoltai Gusztáv. – Mi arra biztattuk az embereket, hogy vállalják fel zsidóságukat, hiszen a szomszédok, a lakókörnyezetben élők pontosan tudják, hogy ki a zsidó. A népszámlálási eredményeket még nem ismerjük, de nem is tekintjük olyan adatoknak, amelyekre bármit is építeni lehet. Ezt el is mondtuk a kormánynak, kértük, hogy az egyházaknak adandó támogatásokról ne ezt vegyék figyelembe. Számunkra sokkal többet jelentenek azok a tények, hogy az ünnepeinken templomaink megtelnek.

Az ügyvezető igazgató elmondta: Budapesten 16, vidéken 22 zsinagógát működtetnek. A zsidó hitközségnek emellett saját óvodája, iskolája és egyeteme van, s Európában egyedül Magyarországon működik zsidó kórház. Igyekeznek részt venni a közéletben is, azonban vannak feladatok, amelyeket nem tudnak ellátni. Ilyen a temetők karbantartása. Az országban mintegy 1600 elhagyott zsidótemető

található, melyek gondozása a Mazsihisz álláspontja szerint nem felekezeti, hanem állami feladat lenne.

Nem mi tehetünk róla, hogy nincs, aki ezeket a temetőket karban tartsa – utalt a holokausztra Zoltai Gusztáv. – Vallási előírásaink nem teszik lehetővé temetők megszüntetését, ezért a rendszerváltás óta folyamatosan arra kérjük a kormányokat, hogy biztosítsanak forrást erre a feladatra. Ne nekünk adjanak rá pénzt, hanem az önkormányzatoknak, őket bízzák meg azzal, hogy a meglévő sírkerteket mentse meg az enyészettől. Zala megye példamutatóan jár el ebből a szempontból, immár a kilencedik temető felújítására került sor a megyei közgyűlés és a Mazsihisz összefogásának köszönhetően.

Zoltai Gusztáv mindemellett szólt azokról az aggasztó jelenségekről is, amelyek időnként felütik a fejüket a társadalomban. Mint mondta, az antiszemita hangok egyre kevésbé elszigeteltek, amikor már a parlamentben is elhangzanak ilyen felszólalások – mint legutóbb a Jobbik képviselője, Baráth Zsolt szájából a 130 évvel ezelőtti tisztaeszlári vérvád kapcsán –, akkor azok nagyon komoly veszélyt jelentenek. A Mazsihisz ügyvezető igazgatója szerint megengedhetetlen, hogy egy hónapja – még akkor is, ha nagyon burkolt formában teszi – zsidózzon a parlamentben, ugyanakkor úgy látja, a történetek ellenére sincs okuk félelemre.

Magyarországon a lakosság többsége szerencsére elítéli ezeket a megnyilvánulásokat, nem azonosul velük – folytatta. – Arról se feledkezzünk meg, hogy van egy zsidó állam, amely nem fogja engedni, hogy a világ bármely táján zsidókat bánthassanak. A rendszerváltás óta eltelt időszak egyetlen magyar kormányára sem lehet azt mondani, hogy antiszemita lett volna, az elhatárolódásokkal azonban időnként vannak problémák. Az ominózus eset után azonban maga a miniszterelnök úr is kiállt egy etikai bizottság felállításá mellett, amit aztán meg is szavazott a parlament. (Gyuricza Ferenc / Zalai Hírlap)

50 esztendeje hunyt el Kunffy Lajos

Kunffy Lajos, a századforduló magyar festészetének jelentős alakja egy kosuthi hagyományokat őrző, jómódú, somogyi zsidó kereskedő-földbirtokos család gyermekeként született Orciban 1869-ben. Jogi tanulmányokat végzett, viszont ezzel párhuzamosan művészeti tanulmányokat is folytatott. Tanult Hollósy Simon müncheni magániskolájában és a párizsi Julian Akadémián is. Ezután a francia fővárosban hosszabb ideig állandó műtermet tartott fenn, de a nyarakat mindig somogytúri családi birtokán töltötte. Beutazta Madridot, Taorminát, Tuniszt, széles körű művészeti ismertségre és tapasztalatokra tett szert, mígnem 1900-ban Budapestre, majd végül Somogytúrra költözött, ahol nemcsak a művészetben, de a gazdálkodásban is jeleskedett: halastavakkal, szőlészettel, tehenészettel, hengermalommal felszerelt, jól működő birtoka sok helyi és vidéki embernek adott kenyeret.

Számos önarckép, csendélet, tájjal és paraszti témával foglalkozó zsánerkép fűződik Kunffy Lajos nevéhez. Talán sokak számára ismerősek a vidéki nép mindennapjaival, ünnepeivel és a falusi cigányokkal kapcsolatos jellegzetes festményei. De istenfélő emberként is marandandót alkotott. Elég az 1896-ban készített Jób c. festményére gondolni, mely a millenniumi kiállításon a Múcsarnokban szerepelt, Munkácsy-festmények társaságában. A Kunffy-művek számos külföldi tárlaton, a párizsi Salon des artistes français-tól kezdve egészen a Société Nationale des Beaux Arts kiállításáig öregbíttették nemcsak magának a művésznek, de az országnak a jó hírét is.

Írással is foglalatalkodva, több ízben síkraszállt a modern művészet szabadsága védelmében; de kitűnő elbeszélő is volt, tanú erre Visszaemlékezéseim című memoárja, melyben az eszmélő gyermekkortól nyolcvan éven át követi életútját. Viszont feljegyzéseiből szinte hiányoznak az 1944/45-ös események személyére mért csapásai; amikor idősen, gyenge erőben, kiszolgáltatottan őt is sújtja a származás miatti üldözöttség. A német megszállást követően feldúlják otthonát, több száz képét elrabolják, birtokát lefoglalják, s miután 1944-ben mindent elkoboznak tőle, elhurcolják a gettóba. Nagy szerencsére végül felsőbb körök közbenjárására kiszabadul. 1962-ig, élete végéig visszavonultan élt egy-

Jób

kori kúriájában. Magányában csak a festészetnek hódolt: korához képest sokat alkotott, és tanítványokat is oktatót. A sok megpróbáltatás után a kormányzat részéről mindjobban nyilvánuló elismerés és megbecsülés révén némi elégtételben részesült. Kilencvenéves jubileuma alkalmából somogytúri műtermét nyilvános képtárrá nyilvánították, ahol sok százan keresték fel az agg mestert, hogy alkotásait saját kalauzálása mellett gyönyörködhessenek. A francia becületrenddel is elismert, világhírű, ötven esztendeje, kilencvenhárom évesen elhunyt zsidó művész életműve iránt behatóbban érdeklődők figyelmébe jó szívvel ajánlható somogytúri emlékmúzeuma, képtára.

- kerecsényi -

A csodáért minden áldott nap...

(folytatás az 1. oldalról)

mi teszi Izraelt páratlanra, hangzott az üzenet. A visszaállított szuverenitás; a visszatérés az ősi hazába; a technológiai világhatalmi pozíció; a Közel-Keleten kivételes liberális demokrácia, amely biztosítja a nők és a kisebbségek jogait, valamint a jogállamiságot. Izrael szenvedélyes barátság fűzi mindazokhoz, akik támogatják.

Ős-Újország alakult meg a holokauszt után, mert a világ népeinek többsége végre felismerte ennek történelmi szükségszerűségét – fogalmazott köszöntőjében Kardi Judit. Izrael Állam az ENSZ égisze alatt békésen és jogszerűen jött létre – emelte ki. A diaszpórában élő zsidóságról szólva Kardi Judit a második világháború alatt megalakult Zsidó Brigádok emléttette. A galutai nem ültek télenül, amíg a palesztinai zsidók a függetlenségükért harcoltak, és a magyarországi cionista ifjúsági szervezetek kivették részüket a küzdelemből. A kis emlékgúlát az ő tiszteletükre emelte 1997-ben a Magyarországi Cionista Szövetség és a Szochnut Magyarországi Irodája.

A diaszpóra zsidóságának állandó feladata az Erec melletti szolidaritás ébren tartása és nyílt kifejezése – folytatta az elnök. Nevelés a hagyományokra, a tudásra, a zsidó, a cionista műveltségre. Hiszen a világ zsidósága biztonságának jövőbeli záloga Izrael Állam erejében és biztonságában rejlik. Kardi Judit szót emelt az erősödő Izrael- és zsidóellenes jelenségekkel szemben. Mint mondta, e téren számít minden demokratikusan gondolkodó, tisztán látó, becsületes embertársára, akinek a mindennapjai során is lehetősége van kiállni Izrael igazsága mellett. A zsigeri gyűlölködőknek pedig azt üzeni: „most itt vagyunk, jövőre és aztán is még többet leszünk, és nem félünk”.

Izrael egyrészt létező állam, ugyanakkor a szabadság, az erő, a kitartás jelképe, a biztonság szimbóluma, sokak belé helyezett bizalmának birtokosa. A Jom Háacmáut tehát nem csak a zsidó nép ünnepe.

Rados Virág

Bíborosok a szombatfogadáson

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek és a hazánkban tartózkodó Carlo Caffarra bíboros, bolognai érsek péntek este látogatást tettek a Dohány utcai zsinagógában.

A vendégeket Zoltai Gusztáv, a körzet elnöke és Nádél Tamás alelnök fogadta. A két bíboros nagy szeretettel köszöntötte a közösség tagjait és Schweitzer József nyugalmazott országos főrabbit.

Az istentisztelet után Zoltai Gusztáv kíséretében megtekintették a zsinagógát és a kertben található Emánuel Emlékfát, majd a Hevesi-teremben a kilével töltötték a kidust, s közösen fogyasztották el az ünnepi barcheszt.

Erdő Péter

Hende Csaba: meg kell élnünk és tapasztalnunk az összetartozást

A huszadik század borzalmai után különösen fontos, hogy újra és újra felmutassuk azokat a pontokat, amelyek összekapcsolnak minket zsidó honfitársainkkal – mondta „A magyarországi zsidóság az 1848–49. évi forradalomban és szabadságharcban” című tudományos konferencia megnyitóján Hende Csaba honvédelmi miniszter.

1848–49 a magyar történelem legnagyobb fordulópontja, egy hatalmas változás, amelynek célja a nemzet néppel történő egybeforrásztása volt, illetve a szabadság kiterjesztése mindenki számára – hangsúlyozta megnyitóbeszédében Hende Csaba honvédelmi miniszter. „Ez a változás a zsidóság egyrésztől kirekesztett, másrésztől elzárkózott életmódját is megváltoztatta, és új távlatokat nyitott a közösség előtt. A forradalom és szabadságharc egyszersmind a Magyar Honvédség születését is jelentette, amely abból a felismerésből származott, hogy a közös szabadságot közösen kell megvédenünk, és ez minden polgár kötelessége és feladata. Ez tette 1848–49-et történelmünk egyik leg-szebb és legizgalmasabb fejezetévé, amelyre társadalmi megyötődéstől függetlenül minden magyar büszke, hiszen ezekben a hónapokban új nemzet született meg a régióiban – fogalmazott Hende Csaba.

A miniszter leszögezte: a zsidóság az 1848–49-es szabadságharc idején is hozzájárult a hazai fegyveres védelemhez, majd fiait ott harcoltatták első világháborúban, többek között a székely hadosztály soraiban is, az ezeréves határok védelmében. Utalt a Kozma utcai zsidótemető első világháborús hősi parcellájának folyamatban lévő felújítására is. „A zsidóság vezetőivel együtt fontosnak tartottuk, hogy azt a hozzájárulást, hősiességét, amit a magyar nép töb-

bi fiával egyetemben, velük egy sorban és azonos kötelességet teljesítve az első világháború poklában tanúsított a magyar zsidóság, méltó megbecsülésben részesítsük. Ugyanúgy, ahogy a mai napot az 1848–49-ben helytálló zsidó nemzetársaink emlékének szenteljük” – mondta Hende Csaba. Hozzátette: „ezek az emberek mind közénk tartoztak, velünk együtt fizették meg a szabadság árát, és ezt sosem felejthetjük el nekik”.

A miniszter kiemelte: a történelem megismerése azért fontos, hogy el tudjuk dönteni, mi lényeges és mi lényegtelen. „Vajon megeshetett volna-e velünk a soá tragédiája és szövege, ha a nemzet minden egyes polgára ismeri, mi és hogyan történt ezekkel a fiúkkal, akik a nemzet zászlaja alatt, a nemzetért harcolva adták oda az életüket?” – tette fel a kérdést Hende Csaba. „És vajon elhangozhatna-e a mai magyar parlamentben a vérvád gyalázatos szava, ha a magukat nagy magyar hazafiként megjelölők egyáltalán tudnák, mekkora véraldozatot hozott a magyar hazáért a magyar zsidóság?”

Hende Csaba megköszönte mindazok munkáját, akik kutatják múltunkat, őrzik a történelmi, köztük az 1848–49-es hagyományokat, és ezen belül a zsidóság 1848–49-es hagyományait. „Különösen így, a rettetes 20. század elmúltával újra és újra fel kell mutatnunk azokat a pontokat, amelyek összekapcsolnak minket” – mondta Hende Csaba. Mivel volt, van és lesz is közös életünk, ezért összetartozunk, így meg kell élnünk és tapasztalnunk ezt az összetartozást: ennek érdekében mindenki tehet, ha mással nem, azzal, hogy megismeri a történelmet. A régi történetek megismerése nélkül ugyanis nem tudhatjuk meg, honnan jövünk, hol vagyunk és hová megyünk – zárta megnyitóbeszédét a honvédelmi miniszter.

(kormany.hu)

Térdre kell kényszeríteni Iránt

Interjú az izraeli nagykövettel

Szíria vegyi és biológiai fegyverekkel rendelkezik, és féltő, hogy e fegyvereket a vereségét érző Asszad elnök beveti. Ezt a Klubrádióknak adott interjúban fejtette ki Izrael budapesti nagykövete. Ilan Mor a téma kapcsán visszautasította riportertünk feltételezését, miszerint Izraelnek inkább az lenne az érdeke, hogy maradjon stabil az Asszad-rendszer, mert így legálább kiszámítható az arab ország.

A diplomata azt mondta, Izraelnek erkölcsi kötelessége a szenvedő szíriai nép mellé állni, de sem közvetve, sem közvetlenül nem avatkozhat be és sosem fog beavatkozni az ottani belpolitikába, viszont a Vöröskereszt révén felajánlott humanitárius segítséget az embereknek. Szíriával kapcsolatban az jeleníti a legnagyobb kihívást, hogy a diktátor az utolsó pillanatban vagy átjuttassa tömegpusztító fegyvereit a dél-libanoni terroristáknak, vagy beveti szomszédai ellen.

Izrael és az egész közel-keleti térség, sőt az egész világ sorsa szempontjából a legnagyobb fenyegetést Irán atomprogramja jelenti – mondta a nagykövet rádióknak adott interjújában. Az esetleges izraeli megelőző katonai csapásra vonatkozó kérdésre azt válaszolta, szerinte Iránnak már csak néhány hónap, esetleg egy-két év hiányzik ahhoz, hogy saját fejlesztésű nukleáris fegyverre tegyen szert. Ilan Mor azt hangoztatta, hogy ezt mindenáron meg kell akadályozni, de Izrael szerint egyelőre a nemzetközi nyomást kell fokozni az iráni vezetés ellenében.

Ha azonban az iráni vezetők továbbra is félrevezetik a világot, és nem mondanak le egyszer s mindenkorra katonai atomprogramjukról, akkor más eszközökhöz kell nyúlni. Az iráni atomprogram fenyegeti az arab országokat is, sőt Oroszországot, Kínát is – hívta fel a figyelmet a diplomata. Mindezen országoknak Izraellel együttessen kell most egyértelműen kiállniuk Irán vallási fanatikus vezetőivel szemben – fogalmazott. Az izraeli nagykövet nem zárja ki azonban, hogy az iráni nép fogja megbuktatni kiszámíthatatlan, kalandor diktátorait, még mielőtt végleg elkészülnének az iráni atomfegyverek.

Ilan Mor a Klubrádió Eurozóna című műsorának adott interjújában hitet tett a palesztinok államalapítási joga mellett, de ennek feltétele, hogy a palesztinok és általában az arab világ vezetői végre ténylegesen, visszavonhatatlanul elfogadják a zsidó nemzeti otthon, azaz Izrael létezését.

(Forrás: Klubrádió)

Wallenberg-megemlékezések az amerikai magyar képviselőteken

Dokumentumfilmekkel, koszorúzással, filmvetítéssel és tudományos konferenciákkal emlékeztek meg az Egyesült Államokban működő magyar diplomáciai képviselők a vézskorszakban Budapesten zsidók tömegének életét megmentő svéd diplomata, Raoul Wallenberg születésének 100. évfordulójáról.

A washingtoni nagykövetség által megrendezett Magyar Holokauszt Emlékhónap jegyében a kongresszus épületében Pröhle Gergely külügyi helyettes államtitkár, Szapáry György nagykövet és Annette Lantos, a Lantos Alapítvány elnöke (a svéd diplomata által megmentett, magyar származású néhai képviselő, Tom Lantos lánya) több amerikai honatyta társaságában megkoszorúzta Raoul Wallenberg szobrát.

A New York-i magyar képviselőten Erdély elvesztett zsidó zenéje címmel a Muzsikás együttes adott koncertet. A rendezvény védnökei az amerikai metropolisz Zsidó Örökség Múzeuma, Ido Aharoni izraeli és Dán Károly magyar főkonzul voltak. Két nappal később a két misszióvezető David Dangoor svéd főkonzullal és a holokausztot a budapesti gettóban túlélő Arthur Schneider rabbival kiegészülve vett részt Wallenberg-megemlékezésen a manhattani Park East zsinagógában.

A Wallenberg-centenárium alkalmából a washingtoni követségen emlékkonferenciát tartottak, amelyen felszólalt Kati Marton, a svéd diplomata életrajzírója, Michael Abramowitz, az Egyesült Államok Holokauszt Emlékmúzeuma Lelkiismeret Bizottságának elnöke és Douglas Davidson, az amerikai külügyminisztériumnak a holokauszt témakörében illetékes külömbizottja. A Bloomberg hírtügyénökség szerkesztője, Al Hunt által moderált eszmecsere Annette Lantos zárta.

A Los Angeles-i magyar főkonzulátuson a vézskorszakot a magyar fővárosban túlélő és Wallenbergnek az életmentő okiratok kiállításában segédkező Andrew Stevens részvételével tartották megemlékezést. A képviselőt a hónap folyamán a helyi Mensch Alapítvánnyal közösen rendezett konferenciát, és egy külön kiállításra készül a nyugati parti nagyváros Holokauszt Múzeumában.

Az amerikai fővárosban működő követségen Katona Ferenc, a washingtoni Holokauszt Emlékmúzeum kutá-

Szapáry György nagykövet

tója tartott előadást az intézmény levéltárában található magyar anyagokról. Az emlékhónap során a képviselőten levették az Ocskay László százados, az elfelejtett hős, a Biztatóan int a gyertyafény – Szenes Hanna, a Gaudiopolis – In Memoriam Gábor Szehtlo filmeket és az Egyszer volt... című dokumentumfilmet, valamint bemutatták a Nobel-díjas Kertész Imre azonos című regénye alapján készült, Koltai Lajos rendezte Sorstalanságot.

A New York-i főkonzulátuson május-júniusban olyan művekből rendeznek kiállítást, amelyekbe Böröcz András magyar szobrászművész kezdeményezésére különböző országokban élő alkotók a Waldsee-képeslapok nyomán saját asszociációikat foglalták, s amelyek a Hebrew Union College gyűjteményében találhatóak. (Az elhurcoltakat arra kényszerítették, hogy a táborba érkezésük után küldjenek haza levelezőlapot a rokonaiknak, és írják azt, hogy a waldseei üdülőhelyen vannak.)

Október 10-én Randolph Braham professzor védnökségével a New York-i képviselőten szimpóziumot rendez Wallenbergről a Zsidó Múzeummal és a New York-i Városi Egyetemmel közösen.

(MTI)

Kati Marton: Wallenberg valójában magyar hős volt

Raoul Wallenberg valójában magyar hős volt, mert 1944-ben magyarokat mentett meg Budapesten – mondta az MTI-nek Washingtonban Kati Marton abból az alkalomból, hogy Magyarországon is megjelent a 100 éve született diplomatáról írt könyve.

A Wallenberg-monográfia, Marton első műve három évtizeddel az eredeti angol nyelvű kiadás után jelent meg magyarul a Corvina gondozásában. A kötetet a szerző személyesen is bemutatta Budapesten.

Kati Marton az MTI-nek felidézte, hogy az anyaggyűjtés közben váratlan felfedezést tett. „Amikor a könyvhöz kutatásokat végeztem, egy nő, akit Wallenberg mentett meg, azt mondta nekem: Wallenberg sajnos túl későn érkezett ahhoz, hogy megmentse az ön nagyszüleit is, akiket Miskolcra deportáltak, az első auschwitzi transzporttal. Akkor tudtam meg, hogy zsidó származású vagyok. Azóta rájöttem, hogy a nemzedékemben sok az olyan magyar, akinek a szülei vagy a nagyszülei a holokauszt során pusztultak el, és akiknek a családban sohasem beszéltek erről, mert olyan súlyos trauma érte őket” – mondta az író.

„Úgy gondolom, a mi felelősségünk az, hogy beszéljünk arról, mi történt Budapesten 1944-ben, mert a zsidóüldözésben rengeteg magyar vett részt” – hangsúlyozta Kati Marton, aki szerint a náci nem küldhettek volna százezreket – köztük a nagyszüleit – a halálba anélkül, hogy magyar támogatást kaptak volna. „Beszélünk kell erről a nagyon sötét fejezetről, mivel ez a történelmünk része” – jelentette ki.

Mint mondta, nagyon boldog, hogy a könyvét lefordították magyarra, mert ez egy magyar történet, és Wallenberg valójában magyar hős volt.

„Ma azért emlékezünk rá, mert magyarokat mentett meg Budapesten” – tette hozzá.

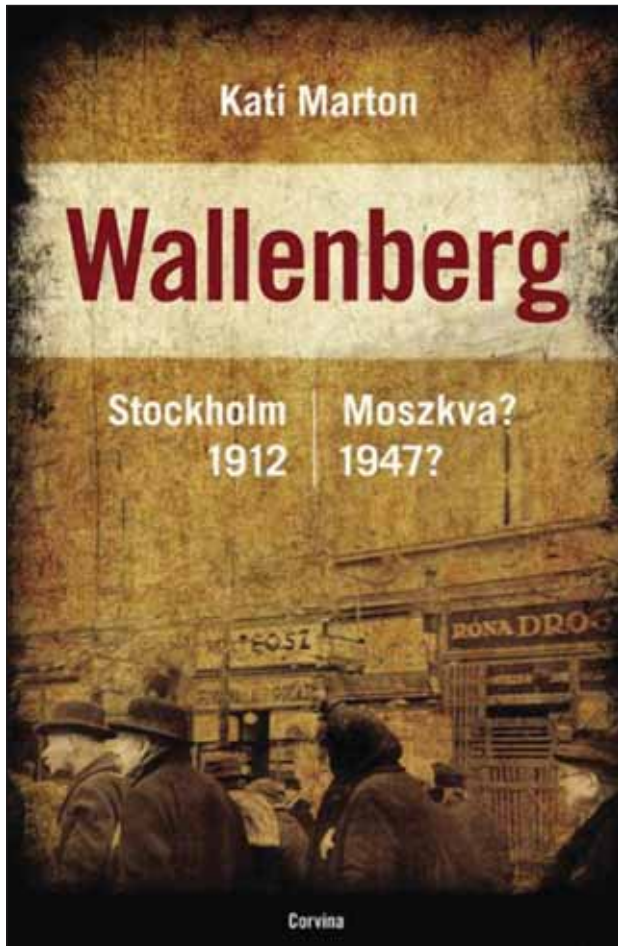
Wallenberg példájának aktualitásáról kijelentette: azért kell beszélni róla, mert a gyűlölet, a rasszizmus, a nacionalizmus nem tűnt el a világból. Mint mondta, a svéd diplomata törté-

nete „egy figyelmeztető tanmese arról, hogy mi történik akkor, ha a gyűlöletet, amely a beszéddel kezdődik és aztán cselekvéssé fejlődik, nem fékezik meg”.

Kati Marton kijelentette: a világon nem ismétlődhet meg többé az, ami 1944-ben Budapesten megtörtént. „Nem tolerálható, hogy valamelyik nép gyűlölettel és gyilkos szándékkal forduljon egy kisebbség felé” – hangsúlyozta, ugyanakkor hozzátette, hogy mindig is lesznek gyűlölködők. Véleménye szerint ők általában olyan emberek, akik úgy érzik, hogy a külvilág fenyegetést jelent a számukra.

„Nem hiszem, hogy ezt bármikor is meg lehet szüntetni, de óvatosságnak kell lennünk, és úgy gondolom, az óvatosság egyik módja az, hogy szabad és életerős médiával rendelkezünk, amely képes elmondani az igazat a hatalomnak, és amely a gyűlölet vagy az erőszak kitörése esetén biztosítani tudja, hogy az emberek tudomást szerezzenek róla. Mert az egész a szavakkal kezdődik, de nem áll meg a szavaknál. A szavak cselekvésbe fordulhatnak, ha a forrásuknál nem állítják le őket, és a médiának ebben nagy szerepet kell játszania” – fogalmazott Kati Marton, aki rangos amerikai szerkesztőségekben évtizedekig újságíróként dolgozott.

Beszámolt arról, hogy Amerikában hamarosan megjelenik legújabb, nyolcadik kötete, amelynek címe Pa-

ris: A Love Story (Párizs, egy szerelmi történet). Mint mondta, ez a saját története, egy memoár.

„Minden, ami jó volt az életemben, az Párizsban történt meg velem. Ott jártam iskolába, ott lettem újságíró, és ott szerettem bele Richardba” – mondta. Hozzátette, hogy férjével, Richard Holbrooke-kal a halála előtti két évben mindig Párizsban találkoztak, amikor az amerikai diplomata Afganisztánból vagy Pakisztánból hazatért. Richard Holbrooke utoljára az afgán-pakisztáni problémák megoldásán fáradozott, 2010 decemberében hunyt el.

„Párizs lett a találkozási pontunk, és a mai napig részben ott is élek” – tette hozzá Kati Marton.

(MTI)

Mártír-istentiszteletek 2012

Május 20. Mosonmagyaróvár Nagykanizsa	13.00	temető
	10.30	zsinagóga, temető
Június 3. Kispest Devecser Cegléd Nyíregyháza	11.00 11.00 11.00 10.00 11.00	temető temető zsinagóga emlékmű temető
Tata Tatabánya Zalaegerszeg	10.00 13.30 10.30 12.00	temető temető zsinagóga temető
Június 10. Balassagyarmat Eger Hatvan Kiskunhalas Kecskemét Miskolc Székesfehérvár Kápolnásnyék Szécsény	11.00 14.00 11.00 10.30 14.00 11.00 11.00 16.00 11.00	temető temető temető zsinagóga temető temető temető temető temető
Június 17. Esztergom Gyöngyös Győr Révkörmár Ács Nagygyenyű Nagykőrös Salgótarján Sátoraljaújhely	11.00 11.00 11.00 10.30 15.00 17.00 11.30 11.00 11.00	temető temető temető temető emlékmű emlékmű zsinagóga temető temető
Június 24. Békéscsaba Gyula Hódmezővásárhely Kaposvár Nagykátán Szeged	15.00 12.00 17.30 10.00 13.00 10.00 11.00 10.30 10.00 10.00 09.30 10.00 11.00 15.00	zsinagóga, emlékpark temető zsinagóga zsinagóga, temető temető emlékmű zsinagóga zsinagóga zsinagóga temető zsinagóga emlékmű temető Frankel L. úti zsinagóga
Július 1. Debrecen Dombóvár Keszthely Jászberény Pécs	10.00 14.00 11.00 11.00 10.30 12.00 13.30	temető temető zsinagóga temető zsinagóga temető emléktábla, temető
Július 8. Karcag Sopron Szombathely	11.00 11.00 11.00 12.00 12.45	temető, zsinagóga temető imaterem emlékfal temető
Július 15. Pápa Rákospalota, Pestújhely, Újpest	10.30 18.00	templom zsinagóga

A további időpontokat folyamatosan közöljük. Kérjük olvasóinkat, hogy az időpontokat, helyszíneket rendszeresen kísérik figyelemmel, mert változás lehetséges.

Állítsunk emléket Neumann Gábornak!

Sokféle módon gyászolhatjuk a hatmillió áldozatot, mi most egyetlen békéscsabai embernek szeretnénk emléket állítani. Ehhez kérjük az olvasók segítségét.

Egy Izraelben élő magyar újságíró hívta fel a figyelmünket egy kisfiú történetére. Neumann Gábor 1940. február 10-én, Békéscsabán született, és 1944. június 29-én, alig négyévesen, Auschwitzban halt meg. A városunkból deportált fiú egyike annak a másfél millió gyereknek, akiket a vézskorszakban meggyilkoltak. És egy azon kevesek közül, akiknek legalább a nevét tudjuk, mert maradt, aki feljegyezte azt az izraeli Jad Vaseem intézetben. Neumann Gábor fotója világszerte ismert, gyakorta vele illusztrálják a holokauszt gyermekmártírjairól szóló cikkeket. Azonban néhány alapadaton kívül nem sok konkrétum tudunk róla.

A mishpaha.weebly.com blog elindított egy kezdeményezést, amelyben közös kutatásra hívja a békéscsabaiakat is: „Ne csak úgy általában emlékezzünk a holokausztra, az túl könnyű. Személyesítsük meg Neumann Gábert! Ki szeretném deríteni, hogy ki volt ő, milyen életet élt, kik voltak a szülei és mi lett velük. Azt is jó volna tudni, hogy milyen közegben élt, milyen volt a békéscsabai zsidó közösség. Igen, nem elég megrendülni – időt, energiát és lelkiert kell szentelni az ügynek, mert csak így foghatjuk fel igazán, hogy milyen veszteség ért minket például Neumann Gábor elpusztításával. Arra szeretném kérni minden olvasómat, hogy szálljon be a kutatásba, és tegye hozzá a maga keresési eredményét. Állítsunk közösen emléket a békéscsabai Neumann Gábornak, akit Auschwitzban gázoltak el.”

A békéscsabai önkormányzat ugyancsak fontosnak tartja a múlt megismerését, ezért arra kéri a város polgárait, hogy csatlakozzanak a kezdeményezéshez.

(MTI nyomán)

Pikáns: volt Waffen SS-es bírálja Izraelt

Világsajtószemle

A nemzetközi sajtó nagy terjedelemben közölt kommentáló írásokat Günter Grass Nobel-díjas író Izraelt bíráló verse kapcsán.

A londoni *The Times* a német író verse által kavart indulatokról azt írta: a politikusoknak tartózkodniuk kellene irodalmi alkotások bírálattól, és a demokratikus államoknak óvakodniuk kellene attól, hogy bírálóik előtt lezárják határait. Az izraeli hatóságoknak azonban ezúttal van mentségük az általuk alkalmazott eljárásra, és minden joguk megvan arra is, hogy felháborodjanak Grass megjegyzésén – tette hozzá az újság.

A tekintélyes konzervatív brit napilap szerkesztőségi kommentárja szerint Grassnak megérdemelt helye van a tizenhárom német ajkú irodalmi Nobel-díjas sorában. A német író ugyanakkor már a múltban is mondott „gyújtó hangvételű képtelenségeket” politikai ügyekben, például amikor az 1980-as években a NATO európai rakételepítését a náci wannseei konferenciájához hasonlította.

Nem csupán személyes, hanem nemzeti és kulturális tragédia is, hogy Grass irodalmi megbecsülését rossz politikai hírnév homályosíthatja el – írta a *The Times*.

Valamennyi német országos lap foglalkozott a Grass Izraelt bíráló verse körül kialakult ügy fejleményeivel; elsősorban a tel-avivi vezetést kritizálták az író beutazását megtiltó döntés miatt.

A konzervatív *Die Welt* megjegyezte: Grass kitiltása Izraelből aggasztó, leginkább azért, mert a tel-avivi belügyminiszter „otromba” eljárásában megmutatkozik, mennyire „egyszerű” a jelenlegi izraeli vezetés. A zsidó állam eddigi kormányai mindenképp bölcsességükkel, megfontoltságukkal és bátorságukkal tündek ki, szellemileg, politikailag és katonailag is ügyesek voltak, a Netanjahu-kormány viszont „annyira mozgékony, mint egy bulldózer”, az Amerikával folytatott viszonyban éppúgy, mint a Grass-ügyben – írta a lap.

A liberális *Der Tagesspiegel* szerint nem kitiltani kellett volna Grass Izraelből, hanem meghívni. A kiutasítás „kevésbé szuverénnek tűnő” gesztusa helyett a „demokratikus kultúra” eszközeit kellene alkalmazni Grass-szal szemben, aki „erkölcsileg egy szintre helyezte Irán és Izraelt”. A helyszínen, a zsidó államban meg lehetne mutatni neki, hogy téved, és Izrael valójában az „egyetlen demokrácia az egész térségben” – írta a lap.

A baloldali *Berliner Zeitung* kiemelte: az izraeli kormányzatban nyugtalanságot okoz, hogy „felmérések szerint a legtöbb német titokban igazat ad” Grassnak. Ez megerősíti az izraeliek abban az érzésükben, hogy „csak saját magukra számíthatnak”.

Az osztrák *Die Presse* Grass versét és az izraeli beutazási tilalom kiszabását egyaránt bírálta. Nehéz megmondani, melyik nagyobb ostobaság: az izraeli beutazási tilalom Grass ellen, vagy Grass költeménye – írta az újság. Aki a feje tetejére állítja a világot és Izraelnek azt a szándékot tulajdonítja, hogy egy „első csapással” meg akarja semmisíteni az iráni népet, egyszerűen ostobaságokat beszél – írta a konzervatív lap. Grass nagyon is megérdemelte a „dilettáns, agitprop” műve elleni kritikát, az azonban, hogy Izrael ezért nemkívánatos személynek nyilvánította őt, ugyanilyen „abszurd és balga” dolog volt. Egy demokratikus államnak, mint Izrael, minden mérgelődés ellenére képesnek kell lennie arányosan és szuverén módon reagálni egy „önmagát diszkvalifikáló, gyengeelméjű véleménynyilvánításra” – áll a lap kommentárjában.

Az osztrák *Der Standard*nak nyilatkozva „teljesen ostoba” lépésnek nevezte a beutazási tilalmat Tom Segev izraeli történész, publicista. Szintén kijelentette: Izrael soha nem fenyegetett azzal, hogy megsemmisítsen egy másik országot, „miközben Irán éjjel-nappal Izrael megsemmisítésével fenyegetőzik”. Grassnak „fogalma sincs” a dolgokról, és néha „késztetést érez arra, hogy provokáljon”. Segev

szerint a kitalással Izrael „inkább Iránhoz és Szíriához kerül közelebb, és nem egy olyan országhoz, amelyben szabad és intelligens emberek élnek, ahogy azt a legtöbb izraeli szerető”.

Paul Lendvai a *Der Standard* hasábjain jogosnak nevezte azt az észrevételt, hogy – mint írta – az igazán nyugtalanító jelenség „a posztok és olvasói kommentárok anonim világában” figyelhető meg. A hírportálokon jelentkező, Izrael és általánosságban a zsidók elleni gyűlölet jelzi a széles körű befogadóképességet az iránt, amit a jobboldali radikális Német Nemzeti-demokrata Párt (NPD) egyik szóvivője „felszabadító tabusértésnek”, az iráni televízió „Izrael elleni halálos lírai csapásnak” nevezett – írta a publicista a liberális napilapban. Értékelése szerint az ismételt iráni fenyegetések jelentőségének kisebbsítésétől eltekintve az egyik dolog, ami a legszélesebb körben felháborodást váltott ki a médiában, hogy Grassnak, aki német politikusoknak a múlttal való szembenézés hiányát vetette a szemükre, „hatvan évbe telt, amíg 2006-os emlékirataiban eszébe jutott, hogy 17 évesen rövid ideig a Waffen SS-ben szolgált”. Lendvai idézte *Marcel Reich-Ranicki* német irodalomkritikust, aki szerint Grass célzottan rájátszik a lakosság egyes részeiben meglévő, antiszemita nézetekre való hajlamra, s aki azt mondta, ezért félelmet kelt benne a költemény.

Még több oka lehet a félelemre a magyarországi zsidó közösségnek – tette hozzá Lendvai Baráth Zsolt jobbközeli képviselő múlt heti parlamenti felszólalásával kapcsolatban. A politikus a tisztaeszlári vérvád évfordulóját „antiszemita uszításra” használta fel – írta a publicista. „Főnagy János államtitkár rövid válaszával eltekintve Orbán Viktor miniszterelnök, legálabbis ez ideig, hallgatásba burkolózik” – tette hozzá.

A *Háárec* című izraeli baloldali napilap híri adta: a héber nyelven írók izraeli szövetsége elítélte a német író Izraelt bíráló versét, és közölte: kérni fogja a Nemzetközi PEN Clubot, „nyilvánosan határozza el magát Grass megjegyzéseitől”.

„Még mielőtt a horogkereszt nyomai eltűntek a ruhájáról, Grass csatlakozott az Izrael állam elleni keresztes hadjáratához” – olvasható az írószövetség hétfőn közzétett nyilvános közleményében, utalva arra, hogy a német író a Hitlerjugend és az SS tagja volt. „Grassnak meg kellene tisztítania ruháját és múltját, s megbánást kellene tanúsítania azért az időért, amelyet a náci halálosztagnak töltött, mert szörnyű megnyilatkozása sötét árnyékot vet minden írására” – foglalt állást az izraeli írók szövetsége. *Herzl Hakak*, a szövetség elnöke felszólította Izrael és a világ íróit Grass elítélésére. A közlemény legnevesebb aláírója A. B. *Jehósua*, míg a leghíresebb izraeli baloldali írók, *Amós Oz*, *Dávid Groszman* és a szintén héberül író arab *Szajed Kasua* nem látták el kézjegyükkel.

Vladimir Tismaneanu román politológus szerint Grass verse a szerző „politikai vakságáról és erkölcsi szelüléséről” tanúskodik.

Az Amerikában élő Tismaneanu a *Hotnews* román portálon közzétett cikkében azt írja, Grass egy demokratikus állam önvédelmi jogát téveszti össze egy szélsőséges, fundamentalista rezsim terjeszkedési étvágyával. „Mára már bebizonyosodott, hogy a radikális baloldal a zsidófébia menedékévé vált. Günter Grass szánalmas versével, amely a zsidó világalom kártékony

mítosának régi rögeszméjéből táplálkozik, nem tett valami jó szolgálatot a német demokratikus civilizációnak” – véli a román politológus.

A TVN24 lengyel hírtévé szerint Günter Grass szülővárosának zsidó közössége nem kíván többet találkozni az íróval, mert kijelentése növelheti az antiszemita megnyilvánulások számát.

Michal Samet, a gdanski zsidó közösség vezetője úgy nyilatkozott, Grass szavai „negatív érzelmek lavínját indíthatják el”, ugyanakkor nem tagadta meg az írótól a kritika jogát.

Az író szülővárosa idén meg kívánta hívni 85. születésnapja alkalmából. *Pawel Adamowicz*, a város polgármestere szerint Grass kérdésekkel halmozzák el Gdanskban, „amelyekre ott kellene válaszolnia, ahol látni sem akarják: a zsinagógában”.

A *Sme* szlovák liberális lap a Nobel-díjas író verse, illetve Grass Izrael általi nemkívánatos személynek nyilvánítása kapcsán úgy fogalmazott: Günter Grass és Izrael is hisztérikus reakciókat produkált.

A pozsonyi lap úgy véli, Grass túllőtte a célon, amikor a „teokratikus Irán” szintjére degradálta a „demokratikus Izraelt” azzal, hogy nagyobb fenyegetésnek állította be Izraelt, mint az iszlám államot. A *Sme* ugyanakkor megjegyzi: Izrael is túllőtte a célon, amikor náciellenes törvényét felhasználva tiltotta ki az országból az író. Hozzátette: eddig a politikusok azt állíthatták, hogy „Izrael nem Irán szintjén van”, most viszont ezt már nem tehetik meg, mivel azon a szinten van. A *Sme* rámutat: ha Izrael figyelmen kívül hagyta volna Grass versét, a világ nagy része az írón „csámcsogott”, volna, így azonban mindenki azon az államon „csámcsog” majd, amelyik nem viseli el a kritikát, és a hatalom pozíciójából reagál.

A cseh *Lidové Noviny* úgy fogalmazott: egyvalamit ki kell mondani: Günter Grass egész írói életművében nincs egyetlen olyan utalás sem, amelyet antiszemitának lehetne nevezni, ellenkezőleg, irodalmi munkássága a

Menekülnek a zsidók Franciaországból?

A Spiegel című német folyóirat szerint egyre több zsidó költözik át Franciaországból Izraelbe az antiszemitizmus elől menekülve, és a toulouse-i merénylet után a kivándorlási hullám nőhet.

Vannak, akik inkább érzik magukat biztonságban a palesztin területek felől érkező rakétaesőben, mint Franciaországban. Közéjük tartozik Linda is, aki öt évvel ezelőtt költözött Párizsból Kanadába. Bár egy héttel korábban Linda és családja még a Gázai övezetből érkező rakéták árnyékában élt, az asszony ennek ellenére örül, hogy már nem Franciaországban él. „Itt sokkal biztonságosabb” – állítja.

Párizsban már fojtogatóvá vált számukra az élet: a gyerekeket iskolába menet zaklatták, mert zsidók, és Lindát sem kímélték. Az asszony Dávid-csillaggal a nyakában sétált Párizs legelőkelőbb sugárútján, a Champs-Elysées-n, amikor egy férfi meglökte. Mikor megjegyezte, hogy talán bocsánatot kérhetne, a következő válasz érkezett: „egy zsidótól nem kérek bocsánatot”.

A fenyegetettség miatt minden évben mintegy kétezer zsidó dönt úgy, hogy elhagyja Franciaországot, és Izraelbe költözik. Számuk az izraeli bevándorlási minisztérium szerint összesen már 100 ezer körül lehet. A kormány örül a tökeerős, képzett bevándorlóknak, és esetenként még bátorítja is a távozáson gondolkodókat, amit viszont Párizs nem néz jó szemmel.

Avi Zana francia alijázókat segítő egyik zsidó szervezet igazgatója szerint ez még nem nevezhető menekülésnek az antiszemitizmus elől. A tanulmányok azonban mást mutatnak: egy 2004-es felmérés szerint a mintegy 500 ezer franciaországi zsidó közül minden negyedik fontolgatja a távozást – éppen azért, mert tart az antiszemitizmus fokozódásától.

A félelem szinte tapinthatóvá vált 2006-ban, amikor egy arab háterű csoport 3 hétig fogva tartotta, megkínozta, majd megölte a 24 éves Ilan Halimit. Akkor 50 százalékkal nőtt a kivándorlók száma.

Daniel Ben Simon izraeli képviselő szerint a zsidók tartanak attól a perctől, amikor a muszlimok a francia belpolitika meghatározó erejévé válnak. „Félnék tőle, hogy az ország többé nem lesz biztonságos számukra” – mondta. Ben Simon úgy becsüli, hogy minden második franciaországi zsidónak Izraelben is van lakása. Ez „egyfajta biztosítás, ha tovább romlana a helyzet” az európai államban.

A sors iróniája, hogy a tanár, akit a toulouse-i merényletben megöltek, előtte hosszú ideig Izraelben élt. Úgy kellett noszogatni, hogy vállalja el a toulouse-i állást – mondta egyik ismerőse. „Erre elhagyja a közel-keleti válságocot, Franciaországban meg két gyerekével együtt meggyilkolják” – tette hozzá.

(ma.hu / MTI)

német bűn művészi feldolgozása. A legsúlyosabb, amelyben Grass sohasem kételkedett, és amit sosem szűnt meg ismételni, a holokauszt – írja a konzervatív napilap a Grass sérelme című jegyzetében.

„Ma egyetlen megnyilvánulásával, amelynek releváns voltában lehet ugyan kételkedni, de a nyílt társadalomban el kell fogadni, olyan szemlélyé vált, aki Izraelben nem kívánatos, és akiről mint antiszemitáról

olyan emberek nyilatkoznak, akik talán most hallottak róla először, de akiknek kezében határozottan soha nem volt egyetlen könyve sem, s nem is érdeklődtek azok iránt. Günter Grass nagy valószínűséggel igazságtalan Izraellel szemben, de Izrael még igazságtalanabb vele szemben. Az irodalomtörténet szempontjából ez lényegtelen, egy élet szempontjából szomorú” – zárja jegyzetét a lap.

(MTI)

Judaika-árverés

A Csók István Antikvitásban hetente rendezzük meg műtárgy-, festmény- és tematikus aukcióinkat, amelyekre egyaránt jellemző az eltérő stílusok és korszakok változatossága. Június 25-én judaika témakörbe tartozó műtárgyakat bocsátunk árverésre. Az anyag előreláthatólag június 19-étől lesz kiállítva galériánk emeletén. Műtárgybecsüsek olyan beadók jelentkezését várják, akik műtárgyaik értékesítése által gyorsan készpénzhez szeretnének jutni. Nemcsak egy-egy tárgyat, hanem akár teljes judaikahagyatékot is felbecsülünk és aukcióra bocsátunk. Ékszereket, ezüst- és kegytárgyakat, festményeket, könyveket, képeslapokat vagy az árverés témaköréhez tartozó bármely különleges régiséget átveszünk.

Minden hétköznap 10-től 18 óráig ékszer-, műtárgy- és festményszakértőink becsülik fel a behozott tárgyakat.

Minden műtárgykedvelőt, érdeklődőt és vásárlót szeretettel várunk antikvitásunkban a hét minden napján, 10 és 20 óra között.

A kiállítások és az árverések helyszíne:
CSÓK ISTVÁN ANTIKVITÁS
1052 Budapest, Váci utca 31/A

Elérhetőségeink:

Telefon: 1-318-2862 • info@csokantikvitas.hu • www.csokantikvitas.hu

Elég! Érjen véget az ezeréves per!

A Budapesti Ügyvédi Kamara legrangosabb, legmagasabb kitüntetése Eötvös Károly nevét viseli. Az ő nevéhez fűződik az egykori magyar birodalom jogállami fejlődésének egyik leghíresebb és legnagyobb hatású eseménye, a tiszzaeszlári vérvádpertben született felmentő ítélet.

A kamara elnökének és elnökhelyetteseinek kezdeményezésére az Eötvös-díjjal kitüntetett kollégák egy nyilatkozat támogatását határozták el, amelynek szövege alább olvasható:

Elég! Érjen véget az ezeréves per! Mi, a Budapesti Ügyvédi Kamara Eötvös Károly-díjjal kitüntetett tagjai egyre nagyobb aggodalommal figyeljük, ahogyan a szélsőséges, uszító rasszizmus az utcáról bekerült a bírósági tárgyalótermekbe, sőt az országgyűlési felszólalásokba is.

A közelmúltban az ország házában hangzhatott el azonnali elutasítás nélkül olyan felszólalás egy parlamenti képviselő szájából, amely nemcsak a középkori vérvádon alapuló antiszemita koncepciók per-

hangulatát hozta vissza, hanem egyidejűleg a magyar igazságszolgáltatás és egyben a magyar ügyvédség egyik legdicőségesebb pillanatát, a tiszzaeszlári felmentő ítéletet kívánta besározni, amely perben a felmentést kiharcoló Eötvös Károly, az ügyvédi kar egykori tagja máig ható példát mutatott a tisztességes és eredményes ügyvédi működésre.

Eötvös Károly híres, hétérvás védőbeszédében egyszerre bizonyította be a vád alaptalanságát és kelt ki határozottan „a zsidók elleni gyűlölködés s a vérvád eleven babonájának” közhangulata és az azt előidézők ellen. A Budapesti Ügyvédi Kamara azért nevezte el legmagasabb díját Eötvös Károlyról, mert olyan ügyvédi életműveket kíván díjazni, amelyekben kiemelkedő szak tudás és szakmai tisztesség egyesül.

Éppen ezért Eötvös Károly szellemében határozottan visszautasítjuk, hogy ezek az ember- és emberiségellenes indulatok és gondolatok visszalopkodjanak az ország házába és az igazságszolgáltatás termeibe.

Nem hallgathatunk, mert alapvető emberi megfontolásaink kizárják a szőlásra: az emberi méltóság tisztelete, az emberbarátságból fakadó fájdalom minden esetben, amikor igaztalanul, méltatlanul bántanak és megbántanak bárkit is, akár szóval, akár cselekedettel.

Nem hallgathatunk mint ügyvédek, a jog elkötelezettjei és szolgálói. A jog világában egyenlően részesedünk a kötelességekben és a jogokban, valamint az igazságszolgáltatás pártatlanságában. Ezen értékeinket alattomosan és gyökereiben rágja szét minden, ami kárhordozó különbséget tesz ember és ember között származása, vallása, világnézete és politikai felfogása alapján.

Nem hallgathatunk mint magyar állampolgárok, akik hazánk kiegyensúlyozott fejlődését szem előtt tartva gyakoroljuk magunk is hivatásunkat, azon igyekezve, hogy országunk ne váljék kisszerű érdekek, primitív indulatok, a következményekkel nem számoló felelőtlen uszítások martalékává.

Nem hallgathatunk mint európai polgárok, akiknek közössége tanult történelméből, s tudja, a gyűlölet lappangó zsarátok a perzselő tűzviharként miként képes a szenvedés és a lángok martalékává tenni egész kontinensünket.

Eötvös Károly a tiszzaeszlári perről írt könyvének „A nagy per, amely ezer éve tart, s még sincs vége” címet adta. Lelkiismeretünkötől és embertársainkért érzett felelősségünkötől ösztökélve fellépünk mindazok ellen, akik ennek „a nagy pernek” történelmi lezárását meg akarják akadályozni, és fenn kívánják a rasszizmus és idegengyűlölet légkörét tartani. Egyben kérjük embertársainkat, honfitársainkat, a törvényhozás felelőseit, az igazságszolgáltatásban dolgozó bírakat, ügyészeket, ügyvédek kollégáinkat, csatlakozzanak felhívásunkhoz: ne engedjünk a gyűlölet agresszív, alattomos kórjának. Mutasunk rá azon nyomban és a leghatározottabban arra, milyen veszélyt hordoz ez az egyénre és a társadalomra, a jogszerűsége és az igazságosságra.

(Forrás: bpuvedikamara.hu)

Feljelentést tett a Mazsihisz az egri önkormányzati zsidózás miatt

Az elmúlt napokban nyilvánosságra hozott hangfelvétel is bizonyítja, hogy Egerben a múlt év őszén azért nem engedték fellépni Székelyi József színművészt, mert büdös zsidónak tartották. A Mazsihisz a Heves Megyei Főügyészségen tett feljelentésében hangsúlyozta, hogy a faji alapú diszkrimináció sérti Magyarország Alaptörvényét, és többek között a közösség elleni izgatás és a hivatali viszályság gyanúját veti fel.

A Mazsihisz arra kéri a Főügyészséget, hogy rendeljen el nyomozást annak megállapítására, kik követték el ezt a cselekményt, és gondoskodjanak az elkövetők büntetőjogi felelősségre vonásáról.

Több mint 90 évvel az első magyarországi zsidóellenes törvény, a numerus clausus életbe léptetése után most ismételen faji alapú megkülönböztetést alkalmazott egy magyar város vezetése.

Székelyi József

zetése. Ennek nemcsak politikai, hanem jogi következményei is kell hogy legyenek.

Egy modern demokrácia nem tűrheti el, hogy a helyi közhatalom birtokosai személyi döntéseiket annak figyelembevételével hozzák meg, hogy az adott személy szerintük zsidó-e vagy sem.

Ilan Mor kiállása Székelyi József mellett

Israel Állam budapesti nagykövete mély megdöbbenéssel hallgatta meg azt a felvételt, amely szerint Eger Város Önkormányzatának Idegenforgalmi és Kulturális Bizottsága zsidósága miatt nem engedte fellépni Székelyi József színművészt.

A nagykövet a közeljövőben tervezett látogatást a megyeszékhelyre országjáró körútra egyik következő állomásaként, de az ilyenfajta durva diszkrimináció és sértő megkülönböztetés miatt nem áll szándékában a városba utazni.

Ilan Mor teljes szolidaritásáról biztosította Székelyi József színművészt.

Az egri polgármester meakulpázik(?)

Tisztában vagyunk azzal, hogy a zsidóság nélkül Eger nem lenne az, ami – így reagált közleményében Habis László, Eger polgármestere Ilan Mornak, Izrael budapesti nagykövetének azon szerdai bejelentésére, hogy nem látogat el a hevesi megyeszékhelyre.

„Szeretném, ha Ilan Mor Nagykövet Úr megismerne bennünket, ha tapasztalná, látná, hogy Egerben nincs diszkrimináció” – olvasható a városvezető által az MTI-hez eljuttatott kommunikációban.

A polgármester arra a híre reagált, amely szerint lemondta egri látogatását Izrael budapesti nagykövete, miután

meghallgatta azt a felvételt, amely szerint az egri önkormányzat idegenforgalmi és kulturális bizottsága „zsidósága miatt nem engedte fellépni” a városban Székelyi József színművészt.

Habis László emlékeztetett arra, hogy az ügy kivizsgálásával megbízott önkormányzati bizottság elnöke az LMP önkormányzati képviselője, Csarnó Ákos, annak a hírportálnak a főszerkesztője, amelyek elsőként foglalkozott az ügygel.

„Úgy gondolom, ezzel biztosítottam mindenkit arról, hogy a kérdést Eger Önkormányzata a lehető legkomolyabban veszi” – fogalmazott.

(MTI)

Meggyalázták Ocskay László emlékművét

Büntetőfeljelentést tesz Papcsák Ferenc (Fidesz-KDNP) zuglói polgármester, miután összefirkálták Ocskay Lászlónak, a több ezer zsidó életét megmentő magyar királyi századosnak az emlékoszlopát a Városligetben – tájékoztatta a XIV. kerületi önkormányzat kedden az MTI-t.

A városrész a Zuglói Zsidó Hitközséggel közös közleményében elkeserítőnek nevezte az esetet, valamint visszautasított minden szélsőséges megnyilvánulást.

A közlemény szerint Ocskay László „a történelem egyik legbátrabb és legkülönösebb embermentési akcióját vezette”: Budapesten 2500 üldözött férfit, nőt és gyermeket mentett meg a második világháború legveszesebb időszakában, 1944/45-ben.

Mint felidéztek, az emlékoszlopot és emlékpádot 2008 októberében a Városvédő Egyesület kezdeményezésére állították. A Városligetben álló emlékművet azóta több alkalommal is meggyalázták, legutóbb náci jelképeket festettek rá – írta az önkormányzat.

A közlemény idézi a polgármester szavait: rettenetes, hogy a civil kezdeményezésre emelt emlékművet ilyen barbár módon elcsúfították, Ocskaynak az iskolai történelemkönyvekben lenne a helye, példaképként állítva őt a fiatalok, a társadalom elé. Akik megbecstelenítették az emléket, azoknak fogalmuk sincs a tettestől.

A zuglói önkormányzat már intézkedett az emlékmű mielőbbi rendbetételéről, szakszerű letisztításáról.

(MTI)

Meghalt László Miklós

Lapzártakor kaptuk a szomorú hírt: László Miklós, a Hunyadi téri körzet tiszteletbeli elnöke és a Budapesti Zsidó Hitközség tiszteletbeli vezető elöljárója 87 éves korában elhunyt.

Köszöntő a minisztériumban

Dr. Simicskó István, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára dolgozószobájában köszöntötte Köves Máté Slomó nemrég kinevezett tábori főrabbit és Totha Péter Joel vezető tábori rabbit. A kinevezéseket 2012. január 26-án törtétek meg a Honvédelmi Minisztérium, az EMIH és a Mazsihisz között létrejött megállapodás alapján. A

Tábori Rabbinatek megújított működési rendszere szempontjából kiemelkedő esemény, hogy a két vallási vezető a jövőben kölcsönösen együttműködve látja el az izraelita felekezeti honvédek és honvédségi alkalmazottak lelki gondozását, illetve az ezzel kapcsolatos képviselőket.

(HM Sajtóiroda)

ZSIDÓ VILÁGHÍRADÓ

Kína

Az izraeli Haaretz napilap jelentése szerint a negyven nyelven megszólaló CRI kínai rádióállomás „Kínai tapasztalataim” címmel pályázatot hirdetett olyan Izraelben élő személyek számára, akik a holokauszt idején a távol-keleti országban tartózkodtak. A győztes versenyzőt és családját egy kínai utazásra hívja meg az ivrit nyelvű hírportált is működtető média. A CRI célja, hogy a kínai és az izraeli emberek közötti kapcsolatokat erősítse, és dokumentumokban is megőrizze a második világháború alatt az országban élő legnagyobb emigráns közösség emlékeit. Az adásban már megszólalt Marianne Barli, aki szüleivel együtt nyolc éves korában menekült Németországból Tianjinbe (Tiencsin), ahol számos nyugat-európai országból érkezett üldözött tartózkodott. A háborús években mintegy 28 000 zsidó élt Kínában. Az üldözöttek többsége Sanghajban talált átmeneti otthonra, ahol az Irakból származó gazdagabb, valamint az orosz bevándorlók csoportjai tartózkodtak. 1941 decembere, az USA háborúba történő belépése után a zsidók helyzete nehezebbé vált, mert a megszálló japán hadsereg elkülönítette őket a más országokból érkezett menekültektől.

Tunézia

A tunéziai zsidó családból származó René Trabelsi idegenforgalmi szakember a Turisztikai Világszervezetnek a mediterrán régióval foglalkozó konferenciáján kijelentette, hogy az idén is zarándokutak szerveznek a Djerba szigetén lévő El Ghriba zsinagógához, amely az afrikai kontinens legrégebbi zsidó temploma. Trabelsi szerint „az új kormány tiszteletben tartja a vallási kisebbségek jogait”. A 2011-ben lezajlott megmozdulások előtt Franciaországból, Izraelből és az USA-ból évente több ezer zsidó kereste fel a zsinagógát. Szélsőséges csoportok 2002-ben bombamerényletet követtek el a templom ellen, amelynek huszonegy halálos áldozata volt. A gyilkos támadás tizedik évfordulója alkalmából tartott megemlékezésen részt vett Moncef Marzouki köztársasági elnök is. 1956 előtt mintegy százezer hittestvérünk élt az országban, akiknek száma mostanra 1000–1500 főre csökkent.

Ausztria

A parlament alsóháza a napokban módosította az eredetileg 120 évvel ezelőtt elfogadott, az osztrák állam és a zsidó közösség kapcsolataira vonatkozó törvényt. Az új szabályozás alapján a zsidó hitközség és egyes intézményei teljes jogi autonómiát élveznek, és megszűnt a kormányzat névleges felügyelete. Állami szervezeteknél, beleértve a hadsereget is, biztosítani kell a kóser ellátást. Minden zsidónak joga van vallási ünnepeit megtartani. A törvény öt város zsidó közösségeiről tesz külön említést: Bécs, Linz, Salzburg, Innsbruck és Graz. A szélsőjobb oldali Szabadság Párt képviselőinek kivételével az összes frakció megszavazta a törvényt. Oskar Deutsch, a hitközség elnöke „mérőföldkőnek” nevezte a megváltozott szabályozást. Az ausztriai zsidó közösség évi 308 000 euró összegű támogatást kap, és az állam biztosítja a 23 hitközségi alkalmazott fizetését is.

Izrael

Sajtójelentések szerint a drúz származású, 62 éves Naim Araidit, a Hafiai és a Bar Ilan Egyetem irodalomtanárát nevezte ki Avigdor Liberman külügyminiszter az ország új-zélandi nagykövetévé. Araidi héber és arab nyelven ír, de verseit számos más nyelven is kiadták. 2008-ban elnyerte a miniszterelnök által adományozott „Héber Irodalom” díjat. A politikai és vallási csoportoktól független Araidi jól reprezentálja a társadalom sokszínűségét és nyitottságát. Korábban Izrael hanoi és quitói diplomáciai képviselőjének élén állt drúz származású diplomata.

kovács Naim Araidit, az irodalomdíjas diplomata

APRÓHIRDETÉS

VEGYES

Üzemorvosi, házi orvosi rendelés Zuglóban, Vezér u. 156. VITAPHARM. Hétfő-szerda 15-16-ig. Dr. Szigeti Miklós, tel.: 220-0230.

Műfogorrógzítés miniimplantátumokkal. Bp., Szt. István krt. 4. III. 1. 320-4778. www.drivrt.dental.hu és www.mini-implantatum.hu

Örömmel tudatjuk, hogy a Rabbtestület és a Mazsihisz vezetősége megállapodott David Goldberg mohéllal (Németország), aki zsidó fiúgyermek körülméletét vállalja. Amennyiben az On családjában ilyen szimchá (öröm) van, kérjük, jelentkezzen a Rabbiságon a 4135580-as telefonszámon vagy a rabbistestulet@mazsihisz.com e-mailen keresztül, hogy a gyermeket Ábrahám szövetségébe felvehessük.

Tóratekercek, ftilinek és mezüék számítógépes ellenőrzése és javítása. Farnadi-Jerusálemi Márk. Telefon: 06-70-932-8275, e-mail: sofer@sofer.hu, weboldal: www.sofer.hu

Kiadó Bp. I., Attila úton 81 m²-es, kétszobás, összkomfortos lakás. Érdeklődni lehet munkaidőben a 413-5540-es telefonon.

Manikűr, pedikűr, takarítás. Hívásra házhoz megyek. 06-20-551-4580.

Otthoni szakápolást vállalunk Budapest területén, szükség esetén egyedi szakorvosi ellátással és gyógyászati segédeszközök helyszíni telepítésével. Együttműködünk a házi orvossal, kórházi szakorvosokkal. Kóser étkeztetést is biztosítunk. Szakmai működési engedéllyel és felelősségbiztosítással rendelkezünk. Tartós megrendelés esetén árkedvezményt adunk. E-mail cím: alarmcentrum@alarmcentrum.hu, 24 órás telefon: +36-30-443-1016.

Színes és fekete-fehér nyomtatás, másolás, plakátnyomtatás, könyvnyomtatás, névjegykészítés a Mammut I-ben, a II., VI., IX. kerületekben. Messinger Miklós, 06-20-9374-9523, www.rcontact.hu

Licites eljárással eladó ingatlanok!

Bp. III., Czetz János u. 67. sz. alatt 30 m²-es garázs. Kikiáltási ár: 2 000 000 Ft.

Gyömrőn 730,35 m²-es kastély 9398 m²-es telkkel és 9758 m²-es kerttel. Kikiáltási ár: 95 000 000 Ft.

Balatonkenesén közmű nélküli, 604 m²-es telek. Kikiáltási ár: 3 900 000 Ft.

Balatonkenesén közmű nélküli, 603 m²-es telek. Kikiáltási ár: 3 860 000 Ft.

Balatonkenesén közmű nélküli, 620 m²-es telek. Kikiáltási ár: 4 000 000 Ft.

Sárbogárd, Ady Endre úton 38 m²-es, egy-szobás, komfortos örökklakás. Kikiáltási ár: 3 900 000 Ft.

Budapest I., Attila úton 81 m²-es, kétszobás-hallos, összkomfortos örökklakás. Kikiáltási ár: 18 000 000 Ft.

Göd, Teleki Pál utcában 535 m²-es telken

ÚJ ÉLET

a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének lapja

1075 Budapest, Síp u. 12.

Telefon/fax: 322-2829

E-mail: ujelet@bzsh.t-online.hu

Főszerkesztő:

Kardos Péter

Olvasószerkesztő:

Gábor Zsuzsa

Kiadótulajdonos:

Mazsihisz

Előfizetési díjak:

Belföldön: 1 évre 3120 Ft

Külföldre 5760 Ft/év

USA és Izrael: 6240 Ft/év

Az összeg valutában is befizethető az aktuális árfolyamon.

OTP bankszámlaszám:

11707024-22118480

OTP SWIFT kód:

(BIC) OTPVHUB

IBAN:

HU66 1170 7024 2026 2095 0000 0000

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap

Üzletág, előfizethető a kiadónál.

Postacsekk: 11707024-22118480

Terjesztéssel kapcsolatos reklamációk

intézése a 06-(80)-444-444-es ingyenes

zöldszámon.

Szedés: WolfPress Nyomdaipari Kft.

Nyomtatás:

VESZPRÉMI NYOMDA ZRT.

ISSN 0133-1353

gusztus 19.–szeptember 9. Jelentkezés: Deutsch János, 06-20-233-8454 vagy lljano@freemail.hu

Gondozást, ápolást vállal akár éjszakára is két leinformálható, türelmes, időskori betegségekben jártas ápolónő pszichiátriai tapasztalattal, gyógytornász végzettséggel. Sérült gyermekekkel is foglalkozunk. Telefon: 06-70-510-7984, 06-20-219-4997. E-mail: acsilona33@gmail.com

Franciátanítás: 06-20-225-4817

Családfakutatás: 06-20-225-4817

Házvezetői munkát, idős személyi ápolását vállalom, külföldi referenciával, nagy gyakorlattal rendelkezem. Tel.: 06-30-565-9478.

HÁZASSÁG

Salom komoly társközvetítő. Fülöp Zsuzsa. E-mail: zszusa194705@t-online.hu

167/60/59 éves, budapesti egészségügyi dolgozó keresi barátját, társát, férjét, aki család nélküli, valódi értékek alapján ítélt, érzelmekben gazdag, nyitott, humán gondolkodású. Tel.: 06-30-734-9360, kishelena2@gmail.com

65 éves nyugdíjas férfi vagyok. Keresem azt a korban hozzám illő hölgyet, aki szereti a komolyzenét, könnyűzenét, amelyet valamikor én is hivatásként műveltem zongorán. 06-20-322-3541.

53 m²-es, kétszobás, összközműves, teljes lakóingatlan melléképülettel (9,4 m²). Kikiáltási ár: 12 000 000 Ft.

Az ingatlanokról a 30-355-9541 vagy a 30-217-3460 telefonszámon lehet érdeklődni munkaidőben.

KASTÉLYOK BERENDEZÉSÉHEZ vásárolok nagyméretű, kisméretű festményeket, **EZÜSTTÁRGYAKAT**, 12 személyes evőeszközöket, cukordobozokat, gyertyatartókat, tálcaikat stb., Kovács Margit, Gorka kerámiáit, herendi, meissen-i, Zsolnay porcelánokat, régi álló, fali, asztali díszsőrakát, antik, barokk bútorokat, tabernákulumot, szekreteret, reneszánsz dolgozószobát, bronz-, fa-, márványszobrokat (hibásakat is). Teljes hagyatékért első vevőként a legmagasabb árat fizetem, **KÉSZPENZBEN**. Díjtalan kiszállítás, értékbecsülés, vidékre is. **ÜZLET: XI. KER., MÓRICZ ZSIGMOND KÖRTER 16. 201-6188, 06-20-323-4104.**

Életjáradéki szerződést kötnék nyolcadik kerületi (Blaha Lujza tér melletti), 55 négyzetméteres, pompás lakásért. Készpénz + járadék. Csak leinformálható, megbízható e-mailekre válaszolok. zsani01@t-online.hu

Önkéntes munka Izraelben! Nyáron két csoport indul: június 17.–július 8., au-

A Mazsihisz Szeretkórházért Közhasznú Alapítvány kéri, hogy személyi jövedelemadója 1%-áról az alapítvány javára rendelkezzen. Az alapítvány célja: a Mazsihisz Szeretkórházban a korszerű betegellátási struktúra kialakítása, az intézmény egészségügyi, rehabilitációs, ápolási tevékenységének támogatása, továbbá a kórház mindennapos működésének – a hitéleti követelmények megtartásának – folyamatos segítése. **Adószámunk: 18173503-1-42.** Köszönjük a támogatását!

Kérjük, hogy adójának 1%-át a már 16 éve működő **Cödoko Zsidó Szociális, Nevelési és Kulturális Alapítvány** részére ajánlja fel. Alapítványunk a befolyt összeget zsidó szociális, nevelési és kulturális intézmények támogatására fordítja. **Adószámunk: 18049196-1-42.**

A Pécsi Zsidó Hitközség Hagymány Szociális Alapítványa ezúton köszöni meg a 2010. évi személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlását. A befolyt összeget kulturális és nevelési célra fordítjuk. Kérjük, hogy a jövőben is támogassa alapítványunkat. **Adószámunk: 19034834-1-02.** Köszönjük a támogatását!

A Veszprémi Zsidó Örökségi Alapítvány köszönetet mond mindazoknak, akik 2010. évi személyi jövedelemadó 1%-át az alapítvány mint közhasznú tevékenységet folytató szervezet részére felajánlották. Az így kapott 32 267 Ft-ot a veszprémi kulturális örökség védelme alatt álló zsidótemető felépítményeinek biztosítására és a temető gondozására használjuk fel, a kuratórium döntése alapján. Reméljük, hogy a 2011. évről beadott bevallásukban még többen fogják 1%-os felaján-

lásukat alapítványunk részére megtenni, amit előre is köszönünk. **Adószámunk: 18927467-1-19.** A civil szervezetekre vonatkozó hatályos törvények értelmezése miatti félreértésből adódott a korábbi téves tájékoztatás, amiért elnézést kérünk. Közhasznú alapítványunk még jogosult az 1% fogadására.

Az Alapítvány a Szegedi Zsinagógaért (6722 Szeged, Gutenberg u. 20.) kuratóriuma ezúton köszöni meg a 2010. évi személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlását. A támogatás összegét, kiegészítve egyéb adományokkal és szponzorációval, a zsinagóga folyamatos rekonstrukciójára és az annak érdekében szervezett kulturális rendezvények megtartására használtuk fel. A 2012. évben is számítunk a 2011. évi támogatóink hozzájárulásaira a folyamatos rekonstrukció megvalósításához. **Adószámunk: 18451621-0-06.**

Kérjük, támogassa a **Zuglói Talmud-Tóra Alapítványt** adója 1%-ának felajánlásával. **Adószám: 18170696-1-42.** Köszönjük segítségét!

Tisztelt Adományozó! Kérjük, hogy adójának 1%-ával támogassa a **Magyarországi Autonóm Ortodox Izraelita Hitközséget** mint egyházat. **Technikai szám: 0107.** Ugyancsak kérjük, ahogy adójának további 1%-ával támogassa az **Amerikai Alapítványi Iskoláért Alapítványt** mint társadalmi szervezetet. **Adószám: 19700557-1-42.** Támogatását köszönjük.

Kérjük, támogassa a **Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítványt** személyi jövedelemadója 1%-ával. **Adószám: 18158957-2-41.** Köszönjük!

Egy holokauszt túlélő beszámolója

A Váci úti Károlyi Mihály Kereskedelmi és Vendéglátó-ipari Iskola színházteremben a felsőbb osztályok tanulói vettek részt azon az előadáson, amit **Lazarovits Ernő**, a mauthauseni és a günskircheni koncentrációs tábor túlélője tartott. Bevezetőjében ismertette, hogyan került hatalomra 1933-ban a nemzetiszocialista kormány Adolf Hitler vezetésével, aki a Mein Kampfban többek között Európa meghódításával és a nem árja alacsonyrendűek, így a zsidóság kiirtásával foglalkozik. Az előadó válaszolt, hogy Németország 1939-ban bekebelezte Ausztriát, Csehszlovákiát, és 1940-ban Lengyelországot is elfoglalta, majd elindította a Szovjetunió elleni háborúját. Szólt arról is, milyen következményekkel járt, hogy 1944. március 19-én bevonultak Magyarországra is.

Lazarovits Ernő ezután saját emlékeiről beszélt, a munkaszolgálatban, majd a lágerekben átélte szörnyűségekről, arról, hogyan irtották szisztematikusan az emberek tízezreit.

Végezetül szólt a felszabadulásáról, amely minden életben maradt számára az újraszületés napját jelentette.

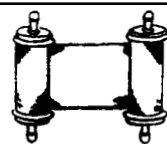
Programajánlat

Ezúton tájékoztatjuk kedves olvasóinkat és a programszervezőket, hogy miután a szefira gyászhetei vannak, így vállalás lap levél, hagyományaink előírásainak megfelelően **vidám programokról nem áll módunkban hírt adni. A szerk.**

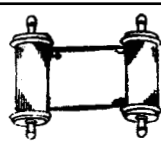
Olvasói levél

Tisztelt Szerkesztőség! Jó, hogy gondoltak azokra is, akik nem az interneten nézik meg az újságokat, és az Új Élet olvasóinak zöme ilyen. Ezért örömmel, hogy Nagy Bandó András cikkét megjelentették a lapban. Köszönet érte.

Torontáliné Anna

IMAI DÓK

Templomok	Péntek este Máj. 18.	Szombat reggel Máj. 19.	Péntek este Máj. 25.	Szombat reggel Máj. 26.
Dohány	18.00	9.30	18.00	9.30
Frankel L. út 49.	18.30	10.00	18.30	10.00
Hegedűs Gy. u. 3.	19.00	9.30	19.00	9.30
Vasvári P. u. 5. (Iubavicsi)	19.30	9.00	19.30	9.00
Thököly út 83.	18.30	9.00	18.30	9.00
Hunyadi tér 3.	19.00	9.00	19.00	9.00
Bethlen tér 2.	19.15	9.30	19.15	9.30
Nagyfüvös u. 4.	19.00	8.00	19.00	8.00
Rabbiképző-ORZSE				
(Békkocsis u. 2.)	18.00	9.00	18.00	9.00
Kazinczy u. 27.	20.10	8.00	20.20	8.00
Alma u. 2.	18.00	8.45	18.00	8.45
Kórház (Amerikai u. 53.)	17.30	7.30	17.30	7.30
Páva u. 39.	18.00	9.30	18.00	9.30
Dózsa Gy. út 55.	19.00	9.00	19.00	9.00
Berzeviczy u. 8.	18.00	9.00	18.00	9.00
Károli G. tér 5.	19.00	9.00	19.00	9.00
Visegrádi u. 3.		9.00		9.00
Dessewffy u. 23.	20.10	9.00	20.20	9.00
Teleki tér 22. (szefárd)		8.45		8.45
Lauder iskola (Budakeszi út 48.)	18.00		18.00	
Pesterzsébet (Zamárdi u. 7.)	18.00		18.00	
Vidéken				
Vác (Eötvös u. 3.)	18.00		18.00	
Kecskemét (Nagykőrösi út 5.)	18.00		18.00	
Székesfehérvár (Várkörút 19.)	18.10		18.10	
Győr (Kossuth L. u. 5.)	18.00		18.00	
Szeged (Gutenberg u. 20.)	18.00	9.00	18.00	9.00
Debrecen (Pásti u. 4.)	19.50	8.00	20.00	8.00
Nyíregyháza (Mártírok tere 6.)	19.50	8.00	20.00	8.00
Miskolc (Kazinczy u. 7.)	18.00	8.00	18.00	8.00
Pécs (Füredő u. 1.)	18.30	10.30	18.30	10.30
Kiskunhalas (Petőfi u. 1.)	18.00		18.00	
Szombathely	18.00		18.00	
Kaposvár (Berzsenyi u. 14.)	18.00		18.00	
Nagykanizsa (Fő u. 6.)	18.00		18.00	
Keszthely (Kossuth L. u. 20.)	18.00		18.00	
Hódmezővásárhely (Szt. István tér 2.)	18.00		18.00	
N A P T Á R				
Május 18. péntek	Ijvár 26.	Gyertyagyújtás: 8.00		
Május 19. szombat	Ijvár 27.	Szombat kimenetele: 9.16		
		Újholdhirdetés		
Május 21. hétfő	Ijvár 29.	Jom kippur kátán		
Május 22. kedd	Sziván 1.	Újhold		
Május 25. péntek	Sziván 4.	Gyertyagyújtás: 8.08		
Május 26. szombat	Sziván 5.	Szombat kimenetele: 9.26		
		Erev savuot		
Május 27–28. vasárnap–hétfő	Sziván 6–7.	Sávuot. / Hétfőn: MÁZKIR!		

Hírek, események röviden

– **A Budai Micve Klub** szervezésében május 23-án, szerdán, 18 órakor Nicky családja címmel a Sir Nicholas George Winton gyermekmentőről szóló dokumentumfilmet nézhetik meg az érdeklődők a Szlovák Intézetben (1088 Bp., Rákóczi út 15.). Találkozás az intézet előtt 17.45-kor.

– **Balatonfüredi tudnivalók.** Nyitás: 2012. június 3. Zárás: 2012. szeptember 3. Szeretettel várjuk kedves vendégeinket két- és négyágyas, televíziós, fürdőszobás szobáinkban. Napi ötszöri étkezést biztosítunk, valamint figyelembe vesszük az egyéni kéréseket is. Jelentkezni lehet Hágén Évánál a 413-5571 számon.

– **A Hadtörténeti Múzeumban** konferencián emlékeztek meg Antall Józsefről, a rendszerváltást követő első miniszterelnökről. Ez alkalomból adták át a róla elnevezett díjat Bernhard Vogel volt tübingiai tartományi miniszterelnöknek, aki egyéb elfoglaltsága miatt nem tudott részt venni a díjátadón, ezért az elismerést Hans Kaiser, a Konrad Adenauer Alapítvány magyarországi vezetője vette át jelképesen. Az emlékonferencián Hende Csaba honvédelmi miniszter, Martonyi János külügyminiszter, Harrach Péter volt országgyűlési elnök, valamint Boross Péter volt miniszterelnök méltatták Antall József munkásságát.

Alberto Bottari de Castello vatikáni pápai nuncius XVI. Benedek pápa 85. születésnapja alkalmából összejevetelt rendezett, amelyen a pápa tevékenységével kapcsolatban többek között kihangsúlyozta a zsidó-keresztény erkölcsi tanok betartásának fontosságát. A Mazsihiszt mindkét eseményen Lazarovits Ernő képviselte.

– **Meghívó Holokauszt Irodalmi Estre.** Helyszín: Dunapark Café (1137 Budapest, Pozsonyi út 38.). Időpont: május 24., csütörtök, 18 óra. Vendég: dr. Motorcza Gyula író, a Magyar Kultúra Lovagja, a Keresse dr. Mengelét! című kötet szerzője. Kérjük, jelezze ér-

kezését a 786-1009 vagy a 787-4158 telefonszámon.

– **Szeretettel várjuk az érdeklődőket** Domán István főrabbi Zsidók és Korban című előadás-sorozatának következő részére. Időpont: május 22. (kedd) 18 óra. Helyszín: 1067 Bp., Hunyadi tér 3. 6-os kapukód.

– **Nyílt napok a Maszoret Avot – Amerikai Alapítvány Iskola Miriam Óvodájában.** A Miriam Óvoda csapata szeretettel és örömmel vár mindenkit, aki kíváncsi az idejéről gyermekek mindennapjaira, programjaira, környezetére, nevelési elveikre, az óvoda légkörére. Időpont: 2012. május 22-én és 24-én 9 és 12 óra között (előzetes bejelentkezés a 322-2843 telefonszámon). Cím: 1075 Budapest, Wesselényi u. 44.

– **Jeruzsálem Napja a Maszoret Avot – Amerikai Alapítványi Iskolában** 2012. május 20-án 9–14 óráig. Programok a család minden tagjának! Előadások Jeruzsálemből, vallásról, művészetről, politikáról. Játékos barangolás Jeruzsálemben valamennyi generáció számára. Az óvoda és az iskola gyermekeinek bemutatói. Kézműves- és ismeretterjesztő foglalkozások kicsiknek-nagyoknak. Kávézó, grillterasz. Cím: 1075 Budapest, Wesselényi u. 44. Folyamatosan frissülő információ a www.aai.co.hu honlapon.

– **Holokauszt Emlékközpont.** Cím: Budapest IX., Páva utca 39. Nyitva: hétfő kivételével naponta 10-18 óra között. Telefon: (1) 455-3333. Honlap: www.hdke.hu. E-mail: info@hdke.hu

Kérjük, segítse személyi jövedelemadója 1%-ával a ma már igen idős Jad Vasem-kitüntetteteket, akik 1944-ben életük kockázatásával zsidó üldözötteket mentettek meg. Hálás köszönettel: Igaz Emberek

Barbra Streisand 70 éves

A világhírű sztár, aki a 60-as években Budapesten járva, megtekinthette a Rabbiképző Intézet páratlan könyvtárát és hosszasan elbeszélgetett a tudós Scheiber Sándorral, betöltötte 70. életévét.

A kétszeres Oscar-díjas amerikai színésznő, énekesnő, rendező, producer 1942. április 24-én született Brooklynban, ortodox zsidó családban. Édesapja korán meghalt, hiánya Barbrának nagy fájdalmat okozott. Ez adott indítást első rendezéséhez (Yentl).

Az Erasmus Hall High School elvégzése után bárokban énekelt, de hamarosan a Broadway is felfedezték. A musical legnépszerűbb sztárja lett, hangjával, színészi képességei-

vel, mozgáskultúrájával kiemelkedett a többiek közül.

Első filmje a William Wyler rendezte Funny Girl, a főszerepért megkapta az 1968. évi Oscar-díjat. Özvegy házasságközvetítőt alakított a Hello, Dollyban (1969). Ebben az évben Paul Newmanmal és Sidney Poitier-val megalapította a First Artists Productions céget. Ismertebb filmjei közé tartozik a

Mi van, doki? (1972), az Ilyenek voltunk (1973), a Funny Lady (1975) és a Csillag születik (1976). Ez utóbbiban énekelt nagy slágeréért a legjobb eredeti filmdal kategóriában ismét Oscar-díjat kapott. A nyolcvanas évektől rendez.

A Yentl (1983) című mozit nemcsak rendezőként jegyezte, hanem a címszerepet is ő játszotta, sőt forgatókönyvíróként és producerként is közreműködött. További rendezései: Hullámok hercege (1991), Tükröm, tükröm (1996). Grammy-díjas, hétszeres Arany Glóbusz-díjas, 1995-ben Grammy-életműdíjat, 2000-ben Arany Glóbusz-életműdíjat kapott. 2001-ben elnyerte az Amerikai Filmintézet életműdíját, 2008-ban a Kennedy-központ díját, s neki ítéltek oda a 2011. évi MusiCares év embere díjat. 30 lemeze lett platina, aranylemezeinek száma eléri az ötvenet, s 13 multi-platina albummal is büszkélkedhet.

(mazsihisz.hu nyomán)

SPÁNN GÁBOR

Példabeszéd

Manapság – tekintet nélkül a felekezetre – nem a templomok a fiatalok kedvenc találkahelyei. Bizony minden lelki vezetőnek, rabbinak, plébánosnak vagy lelkipásztornak örülnie kell, ha fiatal arcokat lát gyülekezetében. Gondolom, abban is egyetérthetünk, hogy a hívő ember szerint mindig, hol van „az Isten háza”, az ima egy helyre szól. Éppen ezért nem veszem személyes sértésnek, ha a fiam nem tart velem minden héten a zsinagógába, ahova több évtizede lelkileg tartozom. Azon a napon – melynek kevésbé magasztos történetét most vagyok elmesélendő – úgy döntött, hogy az egyik budai zsinagógában tesz elég barátja péntek esti meghívásának. Már napközben is zord idő ígérkezett, és tudjuk, hogy milyen a jiddise máme. Ha egy zsidó anya fázik, azonnal sálát ad a gyermekére. Az én feleségem ezt megkoronázta azzal, hogy utánaszólt az egyébként az időjárásra nem túlzottan figyelő fiunknak: vigyél sapkát is! Ezután vette föl Ricsi azt a bizonyos kötött sapkát, amire ha ránéztem, mindig egy gondolat jutott eszembe: viselője bankot nyitni megy zárás után. Nem volt szakrális ruhadarab, nem fűződött hozzá személyes vonalom. Másnap, amikor találkoztunk, a fiam szomorúan és megdöbbenve közölte a drámai hírt: egyórás zsinagógai tartózkodása alatt a ruhatárból eltűnt a sapkája, minden jel szerint ellopták. Két dolgot sem értett a naiv gyerek. Egy: kinek kell egy vi-

szonylag olcsó kötött sapka, amit bizonyára más hordott? És hogyan kerül olyan ember a zsinagógába, aki másnak a ruhaneműjét viszi el, ha kinézve hideget tapasztal? Ahelyett, hogy belementem volna annak magyarázatába, merkantilista világunk vesztesei milyen módszerrel pótolják beszerezhetetlen hiánycikkeiket, vagy bizonygattam volna, hogy a vallási hovatartozás nem feltétlenül fogja le egy tolvaj kezét, példabeszéddel éltem. Ezt az anekdotát egyenesen Izraelből importálták. A történet szerint egy apuka háromévesforma kisfiával napozik a tengerparton. A papa elalszik, a gyerek békésen játszadozik a forró homokban. Egyik pillanatról a másikra vihar támad a tengeren, és az egyik emeletes hullám a partra futva elragadja a gyereket. Az édesapa felriad, és fo-háskodva fordul az ég felé: Édes Istenem! Ő a kisfiam, Majse! Alig hároméves. Nem lehet bűnös! Mit vétettem én, hogy máris elveszed tőlem?! Kérlek, tégy csodát, és add vissza a gyermekemet. Mint tudjuk, Izrael a csodák földje, ez esetben is. Újabb hatalmas hullám érkezik, amelyik partra sodorja a kisgyereket, aki néhány deci vizet köpve, már tovább játszana. Az apa kézbe veszi fiát, az ég felé tartja, és így mond köszönetet: Édes Istenem! Köszönöm, hogy meghallgattad imámat és visszaadtad a gyermekemet, de itt jegyezném meg, hogy amikor elvitte a hullám, akkor még sapkája is volt...

Fischer Gyula Szabadegyetem

A mai Magyarországon kialakult politikai helyzetet választotta témájául a Fischer Gyula Szabadegyetem nemrégiben. A meghívott előadó Dési János, a Népszava újságírója volt, akit Zoltai Gusztáv, a Mazsihisz-BZSH ügyvezető igazgatója mutatott be a hallgatóságnak. Külön köszöntötték Schweitzer József nyugalmazott országos főrabbit.

Dédapám a Rumbach-zsinagóga rabbija volt – kezdte e személyes emlékek előadását Dési János a Mazsihisz Síp utcai Dísztermében. Politikai újságíróként úgy látja, most, a választási ciklus félidejében létezőnek már bizonyos forgatókönyvek arról, miképpen alakul Magyarország sorsa.

A mai magyar Parlamentben egy képviselőt nyolc napra is eltilthatnak attól, hogy a munkáját végezze, miközben zsidózni, vérváddal dobálózni lassacskán már természetes gyakorlat. Igaz, akadnak józan hangok. Ilyen volt a parlament alelnöké, Ujhelyi Istváné akkor, amikor elvette a szót a képviselőtől, aki a cigánybűnözés fogalmával hozakodott elő. Mindamellert érdemes átgondolni: a probléma ott kezdődik, hogy az ilyen személyeket meg sem lett volna szabad választani.

Gyenge lábakon áll a társadalmi önszerveződés: a civil szervezetek erőtlenekek.

A politikai verseny miatt a mindenkori kormánynak törődnie kellene vele, hogyan élnek az emberek. Ez a tétel most megoldni látszik – jelentette ki Dési. Hiszen a jelenlegi szituációnak vannak gondtalan haszonélvezői, ugyanakkor azt sugalmazzák: ha rosszabbul élisz is, cserébe bátran lehet cigányozni, zsidózni. Mesterien szítják a társadalmi feszültségeket.

Makula degeneráció

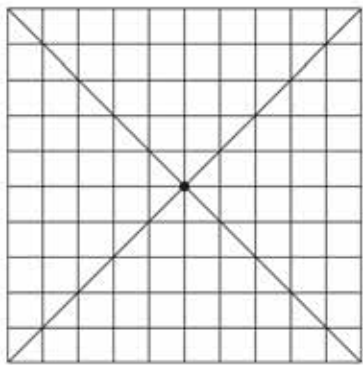
A makula-elfajulás (más néven makula degeneráció) az 50-65 éves népesség 2%-át, míg 75-85 évesek 15-25%-át érinti. Ez a probléma a 60 év feletti nagyfokú látásromlásának a leggyakoribb előidézője.

Vaksághoz, a látás romlásához vezet

A kór az éleslátás helyén alakul ki, azon az apró területen, amelyet olvasáskor, figyelmes nézéskor és járművezetésnél használunk. Foltos, vagy eltorzult látás tapasztalható, a szavak egymásra csúsznak vagy az egyenes vonalak görbén látszanak. A kór előrehaladtával a látótér legértékesebb részén, a középpontban olyan mértékig megromolhat a látás, hogy teljes foltos, kiesés keletkezik. Ugyanakkor a látótér széli területein a látás nem romlik, azaz a perifériális látás megmarad. Nem okoz hirtelen teljes vakságot, de a mindennapi életvitel nagyon nehéz lesz.

Segíthetnek a vitaminok

A látásban résztvevő szövetek károsodott sejtjeinek vitaminigénye megnövekedett, ezért anyagcsere-folyamatait segítő ásványi anyagok és vitaminok, elővitaminok szervezetbe juttatásával az alkotósejtek ellenálló képessége fokozható (ilyenek a kisdózisú cink, a lutein és zeaxantin, béta-karotin). Bár gyógyulást nem várhatunk tőlük, az előbbieket alapján lassíthatják a kór továbbfejlődését.

A korai diagnózis hozzásegíthet a látás megmentéséhez. Ehhez otthoni önvizsgálat az **Amsler-rácscsal** végezhető. Az egyik szem letakarásával nézzon a rácscs közepén lévő pontra. Ha a vonalak pontkörnyékén hullámosak, torzak vagy hiányosak, makula-elfajulás lehetséges. Aki néhány napon keresztül a felsoroltaknak megfelelő rendellenességet tapasztal, feltétlenül keresse fel egy szemorvost.

6 db Ocuville Lutein forte étrend-kiegészítőn található bónuszmatrica összegyűjtése után egy teljes doboz Ocuville ajándék – részletek a termék dobozán.

ÓVJA ÉLESLÁTÁSÁT!

Próbálja ki az Ocuville® LUTEIN forte étrend-kiegészítőt

BAUSCH+LOMB

a Chauvin ankerpharm
Bausch + Lomb magyarországi képviselete
2040 Budaörs, Szabadság út 117/A
Tel.: +36-23 500-330
Fax: +36-23 500-332
E-mail: info.hu@bausch.com
web: www.bauschandlomb.hu